

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ SPOR
YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI**

**SPOR YÖNETİCİLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN HUKUK VE
SPOR HUKUKU DERSİNE İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ İLE
HUKUK BİLİNÇLERİNİN İNCELENMESİ**

Alperen PEPE

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğretim Üyesi: Barbaros Serdar ERDOĞAN**

BURDUR-2019

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ SPOR
YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI**

**SPOR YÖNETİCİLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN HUKUK VE
SPOR HUKUKU DERSİNE İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİ İLE HUKUK
BİLİNÇLERİNİN İNCELENMESİ**

Alperen PEPE

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı

Dr. Öğretim Üyesi: Barbaros Serdar ERDOĞAN

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Mehmet KUMARTAŞLI

Jüri Üyesi: Dr. Öğretim Üyesi: Mehmet ULAŞ

BURDUR-2019

T.C.
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Alperen PEPE tarafından hazırlanan “Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Hukuk ve Spor Hukuku Dersine İlişkin Bilgi Düzeyleri İle Hukuk Bilinçlerinin İncelenmesi” başlıklı bu çalışma, 31/05/2019 tarihinde *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği*’nin ilgili maddesi uyarınca yapılan **Tez Savunma Sınavı** sonucunda *başarılı* bulunarak, jürimiz tarafından Spor Yöneticiliği **Anabilim Dalında** yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Bölüm /Anabilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi. Barbaros Serdar ERDOĞAN

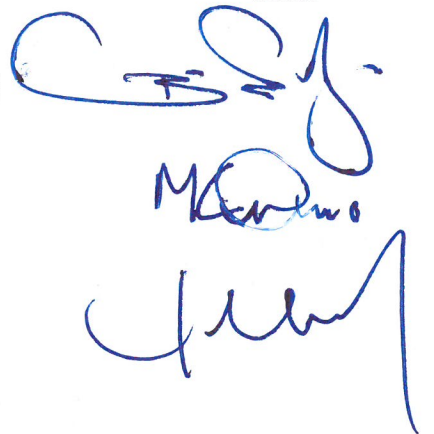
Üye: Doç.Dr. Mehmet KUMARTAŞLI

Üye: Dr. Öğr. Üyesi. Mehmet ULAŞ

Üye:

Üye:

İmza

Enstitü Müdürü

İMZA

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

T.C.

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ETİK BEYANI

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Hukuk ve Spor Hukuku Dersine İlişkin Bilgi Düzeyleri İle Hukuk Bilinçlerinin İncelenmesi” adlı tezin hazırlanması sürecinde akademik etik ilkeleri ihlal etmediğimi taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinde erişime açılabilir.
- Tezimin 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Alperen PEPE

Tarih ve İmza

TEŞEKKÜR METNİ

İnsanları diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri yaşamları süresince kendilerini her açıdan geliştirmek, çevresinde ve dünyada olup biten olgu ve olaylar hakkında bilgi sahibi olmak istemeleridir. Bu süreçte de istediği konularda kamu kurum ve kuruluşları ya da bilgi sahibi insanlardan yardım ve destek alma ihtiyacı hisseder.

Bu bağlamda ben de ilgi alanım olan spor hukuku alanında gelişmeleri takip etmek ve farklı açılardan olgu ve olaylara bakmak amacıyla spor yöneticiliği Anabilim dalında Yüksek Lisansa başladım. Bu süreçte dersler döneminde ve tez çalışmamın her aşamasında yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Barbaros Serdar ERDOĞAN'a ve ayrıca desteklerini daima yanımda hissettiğim aileme en kalbi duygularıyla teşekkür ediyorum.

Alperen PEPE

(PEPE, Alperen, Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Hukuk ve Spor Hukuku Dersine İlişkin Bilgi Düzeyleri İle Hukuk Bilinçlerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Burdur,2019)

ÖZET

Araştırma survey tarama modelinde bir araştırma olup, spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin hukuk ve spor hukuku bilgi düzeyleri ve bilinçlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi ve Balıkesir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor yöneticiliği Bölümlerinde, Hukuka giriş ve Spor Hukuku dersini okumuş 650 öğrenciden, örneklem grubu ise evrenden tesadüfî yöntemle gönüllü olarak ankete katılan 456 öğrenciden oluşmaktadır.

Araştırmada veriler anket yöntemiyle elde edilmiştir. Hukuka giriş ve Spor hukuku ders içerikleri ve öğrencilere kazandırılmak istenen hedefler incelenerek soru önermeleri hazırlanmıştır. Geliştiren anketin uzman görüşleri alınarak anlaşılabilirliği ve kapsam geçerliği, test ve tekrar test yöntemiyle de geçerlik ve güvenilirliği sağlanmıştır. Anketin Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı 0,90 olarak bulunmuştur. Bu katsayıda bilim insanlarına göre oldukça yüksek bir katsayıdır.

Elde edilen verilere istatistik işlem olarak SPSS 20.0 programından yararlanılarak, frekans (%), Crosstabs ve değişkenler arası farklılıkların tespiti için Chi-Square (X^2), Independent Samples T-Test ve Correlations test işlemleri yapılmıştır.

Araştırma sonucunda; katılımcıların hukuka giriş dersinde hukuk terim ve kurallarını genel olarak orta düzeyde öğrendikleri ve bildiklerini, spor hukuku dersinde ise spor hukuku ile ilgili bilgi ve terimleri genel olarak orta düzeyde öğrenip bildiklerini, ancak erkek katılımcıların kadınlara göre bazı bilgilerde evet seçeneğinde yoğunlaştıklarını; hukuk ve spor hukuku bilgileri ile genel hukuk bilinçleri arasında da doğrusal bir paralelliğin olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Hukuk ve Spor hukuku, Spor yöneticiliği, Öğrenci, Bilgi, Bilinç

(PEPE, Alperen, Sports Management Department Students' Knowledge of Legal and Sports Law Course Level and Legal Consciousness, Master Thesis, Burdur, 2019)

ABSTRACT

The research was conducted in the survey screening model and the aim was to determine the knowledge and consciousness of the students in the sports management department. The universe of the study was Burdur Mehmet Akif Ersoy University, School of Physical Education and Sports, Akdeniz University, Faculty of Sport Sciences, Selçuk University, Faculty of Sport Sciences and Balıkesir University, School of Physical Education and Sports, Sport Management and the sample group consisted of 456 students who volunteered to participate voluntarily from the universe.

Data were collected by survey method. Introduction to the law and sports law course contents and the aims to be gained by the students were examined and question proposals were prepared. The validity and reliability of the questionnaire and the validity and scope validity of the developed questionnaire and the validity and reliability of the test and retest method were obtained. The Cronbach olaraks Alpha reliability coefficient was found to be 0.90. This coefficient is a very high coefficient compared to scientists.

The statistical data were analyzed by using SPSS 20.0 program, frequency (%), Crosstabs and Chi-Square (X^2), Independent Samples T-Test and Correlations tests were performed to determine the differences between the variables.

As a result of the research; that the participants have learned and learned the legal terms and rules in the medium level at the intermediate level and they know the knowledge and terms related to sports law in general at intermediate level, but the male participants concentrate on the yes option in some information according to women; we can say that there is a linear parallelism between law and sports law and general law consciousness.

Key Words: Law and sports law, Sport management, Student, Knowledge, Consciousness

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY FORMU	i
ETİK BEYANI	ii
TEŞEKKÜR METNİ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR.....	viii
TABLolar DİZİSİ.....	ix
ŞEKİLLER DİZİSİ.....	x
BÖLÜ 1.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi.....	4
1.2.1. Alt problemler.....	4
1.3. Araştırmanın Amacı.....	4
1.4.Araştırmanın Önemi.....	4
1.5.Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
BÖLÜM II.....	6
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
2.1. Hukukun Tanımı.....	6
2.2. Hukuk Kurallarının Sınıflandırılması.....	7
2.2.1. Kamu Hukuku.....	7
2.2.2. Özel Hukuk.....	8
2.2.3. Karma Hukuk.....	8
2.3. Sporun Tanımı.....	8
2.4. Türkiye de Sporun Örgütlenmesi.....	9

2.5. Spor Hukuku Tanımı.....	13
2.5.1. Spor Hukukunun Niteliği.....	14
BÖLÜM III.....	15
YÖNTEM.....	15
3.1. Araştırmanın Modeli.....	15
3.2. Çalışma Grubu.....	15
3.3. Veri Toplama Araçları.....	16
3.4. Verilerin Analizi.....	17
BÖLÜM IV.....	18
BULGULAR VE YORUM.....	18
BÖLÜM V.....	37
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	37
5.1. Tartışma ve Sonuç.....	37
5.2.Öneriler.....	52
KAYNAKÇA.....	53
EKLER.....	56
ÖZGEÇMİŞ.....	59

KISALTMALAR

CAS	: Spor Tahkim Mahkemesi
KHK	: Kanun Hükümünde Kararname
TİCİ	: Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı
TSK	: Türk Spor Kurumu
BTGM	: Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü
SPSS	: Sosyal Bilimler İstatistik Programı
SGM	: Spor Genel Müdürlüğü

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablolar</u>		<u>Sayfa</u>
Tablo 1	Katılımcıların Cinsiyet Dağılımları	15
Tablo 2	Katılımcıların Genel Hukuk Bilgi Düzeylerine Verdikleri Cevap Dağılımı	18
Tablo 3	Katılımcıların Genel Hukuk Bilgisi Ortalama Puanları T-Test Dağılımı	25
Tablo 4	Katılımcıların Spor Hukuku Bilgi Düzeyleri Dağılımı	26
Tablo 5	Katılımcıların Spor Hukuku Bilgisi Ortalama Puanlarının Cinsiyete Göre T-Test Sonuçları.....	32
Tablo 6	Katılımcıların Hukuk Bilinci Dağılımı.....	33
Tablo 7	Katılımcıların Hukuk ve Spor Hukuku Ortalama Puanlarının Cinsiyete Göre T-Test Sonuçları.....	35
Tablo 8	Katılımcıların Genel Hukuk Bilgisi Ortalama Puanları ile Hukuk Bilinci Ortalama Puanları Arası “Correlations” İlişki Dağılımı.....	36

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Gençlik ve Spor Bakanlığı Teşkilat Şeması

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya temel teşkil eden problem durumu, problem cümlesi ve alt problemler ile araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Geçmiş tarihlere bakıldığında insanların topluluklar halinde belli düzen ve kurallar içinde yaşadıkları görülmektedir. Bugün ise bu düzen gelişmelere bağlı olarak yöresel, bölgesel, ulusal ve uluslararası birlikteliklere kadar uzanmıştır. Bu toplumsal yaşamın belli bir düzen ve nizam içerisinde sürdürülmesi için herkesin uymak zorunda olduğu kurallar oluşturulmuştur. Bu kurallar; yazılı ya da yazısız olarak hukuk, din, ahlak, görgü, örf ve adet kuralları gibi çeşitlidir. Bunların tamamına da sosyal düzen kuralları denir (Anayurt, 2001; Gözler, 2018; Sargın, 2009). Sosyal düzen kurallarını bilmek ve uygulamak insanların bilincine ve davranışına bağlıdır. Bu sosyal düzen kurallarından sadece hukuk kuralları maddi yaptırıma, diğer sosyal düzen kuralları ise manevi yaptırıma sahiptir. Bundan dolayı bir toplumda hukuk kurallarının olması ve uygulanması oldukça önem arz etmektedir (Birben ve Gençay, 2008). Hukuk kavramı; toplum yaşamını düzenlemek için, uygulanması devlet tarafından yaptırıma bağlanmış kurallardır. Bu kurallar insanların toplumsal yaşantısında ortaya çıkmış ve amacı ise toplumsal yaşamın belli kurallar içerisinde sürdürülmesidir (Özcan, 2015). Hukukun en belirgin özelliği kurumsal yargılama faaliyetidir. Kurum adına yetkileri toplum tarafından kabul edilen, uzman kişiler veya grupların harekete geçerek karar vermeye yönelmesi hukuk olayının temelidir. Diğer bir özelliği de hukuka olan saygının güvence altına alınmış olmasıdır. Gerekliğinde hukuka olan saygı, yaptırımlar ve fiziksel baskı ile sağlanmaktadır. Bu baskı ve zorlamanın meşruluğu toplum tarafından uyulması gereken bir yargı kararının varlığına bağlıdır (Öktem ve Türkbağ, 2014). Hukuk bireylerin toplumsal yaşam içerisinde her açıdan uyması gereken kuralları sağlayıp, toplumsal yaşam içinde bireysel hak ve özgürlüklerin sınırlarını çizerek birlikte yaşamayı düzenlemektedir. Bu durum günümüzde toplumları her açıdan etkileyen spor olgusunda da aynıdır. Spor günlük yaşantının her alanında yer alan ve gündelik hayatın

parçası haline gelmiş bir kavramdır. Bu açıdan sporun önemi göz ardı edilemeyecek kadar fazladır. Spor kavramının tanımına baktığımızda bilim insanlarının özde aynı olmakla birlikte bakış açılarına göre farklı şekillerde tanımlandıkları görülmektedir. Kuru(2000) sporu; kişinin mücadele azmini kullanarak üstün gelme ve başarılı olma amacıyla düzenli kurallar bütünlüğü içerisinde yaptığı fiziksel etkinlikler olarak tanımlarken, Erkal ve ark(1998) ise “bireyin doğal çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız bireysel veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde melekştirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur” diye tanımlamaktadır. Yapılan bu tanımlar doğrultusunda, sporu önceden belirlenmiş kurallar çerçevesinde insanlar tarafından uygulanan faaliyet ve aktiviteler şeklinde tanımlamak mümkündür.

Diğer yandan spor insanların yaşamlarına çok farklı açılardan girerek, doğrudan ya da dolaylı olarak kendisine bağlamış ve her daim insanların ilgisini canlı tutmayı başarmış bir sosyal olgudur (Kılıçgil, 1998).Toplumların her kademesinde yer alan ve etkileyen spor olgusu, toplumlarda bir kurumsal yapı haline gelmiştir. Bu kurumsal yapı görev ve sorumluluk açısından belli yasal kurallara bağlanmıştır. Bu bağlamda toplumu ilgilendiren ve çeşitli yönlerle etkileyen sporu genel hukuk, bir alt hukuk (spor hukuku)olarak ele almaktadır. Spor hukuku, yeni ve karma bir hukuk dalıdır(Kaya,2012:120). Hem özel hukuk hem de kamu hukukuna ilişkin düzenlemeleri bünyesinde barındırmaktadır. Spor süjeleri arasında akdedilen sözleşmeler, özel hukuk alanına ilişkin; sporda doping, sportif cezalar vb. hususlar da kamu hukuku alanına dahil edilmektedir(Ertaş ve Petek,2011:37). Ayrıca sporun, bir kamu hizmeti olarak devlet tarafından örgütlenmesi de onun yine kamu hukuku kapsamında değerlendirilmesi sonucunu doğurmaktadır (Çağlayan,2007: 19). Sonuç itibariyle spor hukuku tek başına ne özel hukuka ne de kamu hukukuna sokulmamalıdır. Spor hukuku, özel ve kamu hukuku alanları ile iç içe olup onlarla bağlantılıdır.

Günümüzde her alanda olan değişim ve gelişmeler insanlar üzerinde etkili olmuş ve insanların birçok olay ve olgulara bakış açılarını da değiştirmiştir. Bu durum spor olgusunda da aynıdır. Günümüzde spor olgusu insanlar arasında performans yarışma, meslek, eğitim, sağlık, serbest zaman değerlendirme gibi birçok açıdan yapılmakta ve uygulanmaktadır. Artık birçok spor etkinlikleri ulusal ve uluslararası düzeylerde

yapılmaktadır. Spordaki bu gelişmeler spor faaliyetlerinin belli kurallar dâhilinde yapılmasını zorunlu kılmıştır. Spor faaliyetlerini belli kurallar dâhiline sokan ve spor sùjeleri arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk dalına da, spor hukuku adı verilmektedir. Bunlar arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi noktasında spor hukuku kuralları gündeme gelmektedir. Spor hukuku, sporla ilgilenen kurum ve kuruluşlar ile sporcular vb yapılar ile sporun diğer sùjeleri arasında meydana gelen problemlerin spor anlayışına uygun hukukun genel ilkeleriyle bağdaşan çözümler üreten bir disiplindir (Genç, 1998: 61-62).

Sosyal hayatı düzenleyen, toplumda güven duygusu ve istikrarı sağlayan hukuk kuralları ve bilgisi, bireylerde 5-6 yaşlarından itibaren görülmeye başlar (Alıcı ve Van, 2016). Toplumsal düzeni sağlamak için oluşturulan tüm bu kurallar bütünü toplumda adaleti ve huzuru sağlamak için yeterli olmamaktadır. Önemli olan kuralları uygulayacak olan güçlü bir otorite ve kurallara uyacak olan bireylerin bu bilince sahip olmalarıdır.

Toplumda düzeni sağlayan hukuk kuralları devletin yetkili organı tarafından koyulur. Başta Anayasa olmak üzere kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik ve diğer hukuk normları hukukun kaynaklarını oluşturur. Bu kaynakların hepsinin temel ilkesi adalettir. Hukukun kaynakları herkese açıktır ve bunları bilmemek sorumluluğu azaltmaz veya ortadan kaldırmaz. Dolayısıyla hukuk bilgisi eksikliği nedeni ile kurallara aykırı davranılması halinde bir yaptırımla karşılaşılması kaçınılmazdır. Elbette ki bir ülkede yaşayan insanların bütün bu kuralları bilmesi beklenemez, ancak temel hukuk bilgisinin yüksek olmasının insanların kendilerini daha güvende hissetmelerini sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle üniversite öğrencilerinin temel hukuk bilgisinin yeterli düzeyde olması ileride mesleki ve özel hayatlarında daha bilinçli olmalarını sağlayacaktır.

Tüm insanlar açısından önem arz eden hukuk ve mesleki açıdan spor hukuku bilgi ve bilinçlerine yönelik yaptığımız literatür taramasında çalışma konumuzla doğrudan yada dolaylı yönden ilgilisi olan fazla çalışmanın olmadığı görülmüştür.

Bu bağlamda araştırmada; geleceğin spor yöneticilerini ve spor adamlarını yetiştiren üniversitelerin spor yöneticiliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin müfredatlarında okutulan hukuka giriş ve spor hukuku dersinde verilmek istenen hukuk bilgilerini ne

düzeyde aldıkları ve bu bilgilerin hukuk bilinçlerini ne düzeyde etkilediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problemini; “Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerin hukuk ve spor hukuku dersine ilişkin bilgi düzeyleri ile hukuk bilinç düzeyleri nasıldır?” sorusu oluşturmaktadır.

1.2.1. Alt problemler. Bu çalışmada aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

- 1.Spor yöneticiliğinde okutulan Hukuka giriş dersinde öğrenciler genel hukuk terim ve kurallarını ne düzeyde öğrenmektedir?
- 2.Spor hukuku dersinde öğrenciler spor hukuku ile ilgili bilgi ve terimleri ne düzeyde öğrenmektedir?
- 3.Spor yöneticiliği öğrencilerinin hukuk bilinçleri ne düzeydedir?
- 4.Hukuk ve spor hukuku terim ve kuralları öğrenmede cinsiyetler arasında istatistiksel farklılık bulunmaktadır?
- 5.Hukuk ve spor hukuku bilgisi ile hukuk bilinci arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, geleceğin spor yöneticilerini ve spor adamlarını yetiştiren üniversitelerin spor yöneticiliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin müfredatlarında okutulan hukuka giriş ve spor hukuku dersinde verilmek istenen hukuk bilgilerini ne düzeyde öğrendiklerini ve bu bilgilerin hukuk bilinçlerini ne düzeyde etkilediğini, cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların olup olmadığını ve hukuk bilgisi ile hukuk bilinci arasında nasıl bir ilişkinin olduğunu belirlemektir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma; ülkemizde geleceğin spor yöneticilerinin yetiştirilmesi için faaliyet gösteren üniversitelerin spor yöneticiliği bölümlerinde okutulan hukuk ve spor hukuku derslerinde verilmek istenen temel hukuk ve spor hukuku bilgilerinin ne düzeyde verildiğinin belirlenmesi ve bu konuda belirlenen eksikliklerin giderilmesine yönelik önerilerde bulunularak daha nitelikli spor yöneticisi adaylarının yetiştirilmesine katkı sağlaması noktasında hem spor yöneticisi adaylarına hem de spor yöneticiliği bölümleri programlarına katkıda bulunacağı açısından önemlidir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma; 2018-2019 eğitim ve oğretim yılı; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi, Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakóltesi ve Balıkesir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor yöneticiliği Bölümlerinde, Hukuka giriş ve Spor Hukuku dersini okumuş oğrenciler ve uygulanan ölçekteki sorular ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın konusu ile ilgili literatür bilgisi taranarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur.

2.1. Hukukun Tanımı

Toplumsal yaşamda kişileri, toplumun düzenini korumak için geçmişten günümüze kadar sosyal hayatı düzenleyen yazılı ve yazısız(örf adet kuralları, ahlak kuralları, din kuralları) kurallar bulunmaktadır. Bu kurallar zaman zaman toplumsal olaylardan zaman zaman toplumsal ihtiyaçlardan bazen sözlü olarak bazen yazılı olarak hayatımızda yer almıştır. Hukuk kavramı bu perspektiften baktığımızda en genel ifadedir. Belli taslaklar ve çizgiler çerçevesinde birçok tanımı mevcuttur. Bu tanımlardan bir kaçını inceleyecek olursak;

Hukuk, toplumda şahısların davranışlarını ve ilişkilerini düzenleyen ve uyulması devlet zoruna bağlanmış kurallar bütünüdür (Oğuzman ve Barlas, 2012: 2). Diğer bir tanımda ise “Hukuk, toplum hayatındaki kişilerin birbirleriyle ve toplumla olan ilişkilerini düzenleyen ve uyulması kamu gücü ile desteklenmiş bulunan sosyal kuralların bütünüdür” (Bilge, 1998: 12).

(Akipek ve ark,2009) hukuku “ Toplum halinde yaşayan kişilerin sosyal bakımdan önemli olan eylem ve davranışlarını düzenleyen, ortak toplum hayatının huzur, barış ve güvenlik içerisinde akıp gidebilmesini sağlayan emir ve yasaklardan oluşan sosyal davranış kurallarının tümü” şeklinde tanımlamaktadır.

Hukuk tanımlarda yer alan “ devlet zoru “ , “kamu gücü ile desteklenmiş” , “ emir ve yasaklar” gibi ifadeler hukuk kurallarını toplumsal yaşamı düzenleyen diğer kurallardan ayıran en önemli unsurdur. Din, ahlak ve görgü kuralları da insan davranışlarını düzenlerken uyulmaması durumunda ayıplama dışında herhangi bir yaptırımını mevcut değilken, hukuk kurallarının kamu gücü yaptırımını mevcuttur. Örneğin toplu taşıma araçlarında yaşlılara yer vermemek ahlak kurallarına aykırı bir davranıştır. Yaptırımını ise ayıplanmadır. Oruç tutulurken herkesin gözü önünde su içilmesi yine ahlak ve görgü kurallarına aykırıyken yaptırımını ayıplamadır.

Hukukun çeşitli anlamlarına bakacak olursak;

- Müspet Hukuk (Pozitif Hukuk); Bir ülkede belli zamanda yürürlükte bulunan yazılı hukuk kurallarına müspet veya pozitif hukuk denir.
- Mevzu Hukuk; Bir ülkede yetkili makamlar tarafından konulmuş ve yürürlükte bulunan hukuk kurallarının tümüne birden mevzu hukuk denir
- Tabi Hukuk; Yukarıda açıkladığımız müspet ve mevzu hukuk, bir ülkede belli bir zamanda yürürlükte bulunan hukuku, dolayısıyla olan hukuk ifade ettikleri halde, tabi hukuk, olanı değil olması gereken hukuku ifade etmektedir(Akıntürk ve Karaman Ateş, 2011: 16-17).

Yukarıda bahsedilen tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere müspet hukuk belirli zamanda yürürlükte bulunan yazılı kuralları kapsarken, mevzu hukuk yazılı ve yazısız hukuk kurallarını kapsamaktadır. Tabi hukuk ise olanı değil olması gereken hukuku ifade etmektedir.

2.2. Hukuk Kurallarının Sınıflandırılması

Hukuk kuralları nitelendirilirken en önemli ayırım kamu gücü otoritesidir. Öğretide yapılan incelemelerde göz önünde tutulduğunda bu önemli kritere göre iki ayırım hatta bazen üç ayırım olduğu görülmektedir.

2.2.1. Kamu Hukuku

Kamu gücüne ve otoritesine sahip kuruluşların bu gücü kullanarak, bu otoriteye sahip şahıslarla veya birbirleri ile olan ilişkilerini düzenleyen kurallara kamu hukuku denir.

Devletin temel kuruluşunu ve işleyişini düzenleyen esasların yer aldığı Anayasa Hukuku; genel ve kollektif ihtiyaçların karşılanması için yapılan ve umumun istifadesine sunulmuş bulunan sürekli ve düzenli faaliyetlerin (kamu hizmetinin) görülmesi için kurulan teşkilattın işleyişini ve şahıslarla hukuki ilişkilerini düzenleyen İdare Hukuku; suçları, bunların cezalarını ve yerine getirilme(infaz) biçimlerini düzenleyen Ceza Hukuku; suçlunun belirlenmesi ve ona uygulanacak cezanın saptanması için yapılacak yargılamanın usulünü düzenleyen Ceza Usul Hukuku; devletlerarası ilişkileri düzenleyen Devletler Hukuku kamu hukuku grubuna girer (Oğuzman ve Barlas, 2012: 5).

Yukarıda anlatılan kamu hukukunun alt dalları dikkate alındığında göze çarpan unsurun Kamu gücü yaptırımını olduğu görülecektir. Örneğin; Ceza Hukuku alanında bir kişinin diğer kişiyi yaralaması, öldürmesi veya malına zarar vermesi ve daha birçok suç türü tanımı ayrıntılı olarak düzenlenmiş ve bu fiillerin işlenmesi halinde devlet tarafından uygulanacak yaptırım olarak olayın niteliği ve duruma göre hapis, adli para cezası gibi yaptırım türleri düzenlenmiştir. Düzenlenen bu yaptırım türlerinin uygulanması Kamu otoritesiyle olacağı açıktır.

2.2.2. Özel Hukuk

Ticari işletmeleri, ticaret ortaklıklarını, bunların kuruluş, işleyiş ve ilişkilerini ve kıymetli evrak türlerini düzenleyen Ticaret Hukuku; bir ülkedeki vatandaşların kişisel durumlarını, ailevi ilişkilerini, mallar üzerindeki hak ve yetkilerini, diğer şahıslarla olan borç ilişkilerini, ölümlerinden sonra malvarlığında yer alan hak ve borçların akıbetini düzenleyen Medeni Hukuk özel hukuk grubuna girer(Oğuzman ve Barlas, 2012: 5-6). Özel hukuk alanında kişiler arasında eşitlik söz konusudur. Kamu hukuku alanında ki gibi bir altlık üstlük ilişkisi mevcut değildir. Örneğin; kişinin ad ve soyadını değiştirmek istemesi, kişilerin aralarında sözleşme yapması gibi.

2.2.3. Karma Hukuk

Bazı hukuk dalları ise tam olarak bu iki gruptan birine girmezler; karma bir mahiyet taşırlar. Gerçekten özel hukuk alanında başkasına tabi olarak çalışanların durumuna ilişkin meseleleri sosyal düşüncelerle düzenleyen İş Hukuku; özel hukuk ilişkilerinden doğan uyuşmazlıkları çözecek yargılama usulünü düzenleyen Medeni Usul Hukuku; hakların devlet zoru ile elde edilmesini düzenleyen İcra İflas Hukuku; tarım arazisinin hukuki durumunu, dağıtımını, rasyonel şekilde işletilmesine ilişkin meseleleri düzenleyen Toprak Hukuku (Oğuzman ve Barlas, 2012:6). Tezimizin konusunu oluşturan Spor Hukuku karma hukuk dallarıdır.

2.3. Sporun Tanımı

Spor kavramını bilim insanları bakış açıları ve sporun yapılış gayesine göre tanımladıkları görülmektedir. Bunlardan bazıları şu şekildedir.

Spor; bireysel veya toplu olarak yapılan, bireyin fiziksel ve zihinsel yetilerini geliştiren, bir başkasıyla mücadele veya belirlenen bir hedefe ulaşma gayesiyle önceden

belirlenmiş kurallar çerçevesinde yapılan bedensel hareketlerin tümüdür(Tanrıverdi, 2012). Aytan'a (2010) göre spor, grup halinde veya bireysel olarak uygulanan ve belirli kurallara göre gerçekleştirilen bedensel etkinlikler olarak tanımlanırken, (Yetim, 2005) ise insanların psikolojik ve fizyolojik yönden sağlıklarını geliştiren, sergiledikleri sosyal davranışları düzenleyen, motorsal ve zihinsel açıdan belirli bir düzeye getiren pedagojik, biyolojik ve sosyal bir olgudur.

Spor günümüzde, aletli, aletsiz, takım ya da bireysel, açık ya da kapalı alanda, karada, suda ya da havada vb. yerlerde ulusal ya da uluslararası düzeylerde, otoriteler tarafından belirlenmiş kendine özgü kuralları ile uygulanmaktadır.

Ülkeler; bireyleri dolayısıyla toplumu her açıdan etkileyen sporu, ülkelerine yaymak için spor hizmetlerini yürütecek kurumsal yapı oluşturmuşlardır. Bu yapının amacı toplumun her kesimine spor yapacak fırsatı sağlamak ve spor organizasyonları düzenlemektedir. Bu kurumsal yapılar ulusal olduğu gibi uluslararası düzeyde de bulunmaktadır.

2.3.1. Türkiye de Sporun Örgütlenmesi

Dünyada gelişen sanayileşme ve teknolojik gelişmeler toplumsal yaşam içerisinde bireylerin yaşam biçim ve tarzlarını etkilemiştir. Bu etkilenme toplumlarda bazı sorunlara ve yeni ihtiyaçlara neden olmuştur. Tarihi süreç içerisinde baktığımızda, ülkelerin toplumlarında ortaya çıkmış ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik yeni hizmet birimleri ve kurumsal yapılanmaya gittikleri görülmektedir. Spor örgütleri de bunlardan biridir. Türkiye Cumhuriyeti Devletinde de her toplumda olduğu gibi toplumsal bir ihtiyaç olan spor hizmetlerinde bir örgütlenme sürecine gidilmiştir.

Türkiye de modern spor anlayışı 24 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyetin ilanı ile başlamakla birlikte hızlı bir gelişme ve yayılma içerisine girmişlerdir (Atabeyoğlu, 2001). Bu süreçte Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı(TİCİ)'nin kurulması için Altınordu, Anadolu İdman yurdu, Süleymaniye, Fenerbahçe, Hilal, Vefa, Galatasaray, Üsküdar, Beşiktaş, Haliç, Beylerbeyi ve Union kulüpleri, Yusuf Ziya Önis liderliğinde, 26 Haziran 1920'de İstanbul'da ilk toplantılarını yaparak TİCİ' nin kökünü oluşturacak birliğin temeli atılmıştır. İki yıllık bir süreden sonra 3 Ağustos 1909 tarihli Dernekler Yasası'na dayanarak, 22 Mayıs 1922 tarihinde TİCİ kurulmuştur (Sümer, 1990). TİCİ 13-18 Şubat 1936 tarihleri arasında toplanan 8.genel kurulunda alınan bir karar ile sona

ermiştir. Bu toplantıda ilk ulusal ve özerk örgüt olan TİCİ dağıtılarak, yerine 18 Şubat 1936 Türk Spor Kurumu (TSK) kurulmuştur (Gül, 2008).

Türk spor kurumu 1936-1938 yılları arasında kurumsal olarak Türk sporuna hizmet vermiştir. Sporda partizanlığın etkili olduğu bu dönemde olanlar, toplumda ve parti içinde tartışmalara neden olmuş bundan dolayı 29 Haziran 1938 gün ve 3530 sayılı “Beden Terbiyesi Kanunu” ile Türk Spor Kurumu kaldırılarak yerine “Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü” kurulmuştur. Bu kuruluşla Türkiye’de spor, partinin elinden alınarak devlete kontrolüne geçmiştir (Atabeyoglu, 2001). Merkeziyetçi idare anlayışının hakim olduğu bu teşkilat Türk sporunu 1986 yılına kadar sevk ve idare etmiştir (Bayansalduz, 2003).

Başbakanlığa bağlı olarak kurulan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, 1942’de Milli Eğitim Bakanlığı’na, 1960’da tekrar Başbakanlığa bağlanmıştır. 1970 yılında ise Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile kurulan Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlanmıştır. BTGM daha sonra 14 Aralık 1983 tarih ve 18251 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe giren 179 sayılı KHK(Kanun Hükmünde Kararname) ile Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde yer almıştır. 1989 yılında da tekrar Başbakanlığa bağlanmıştır.

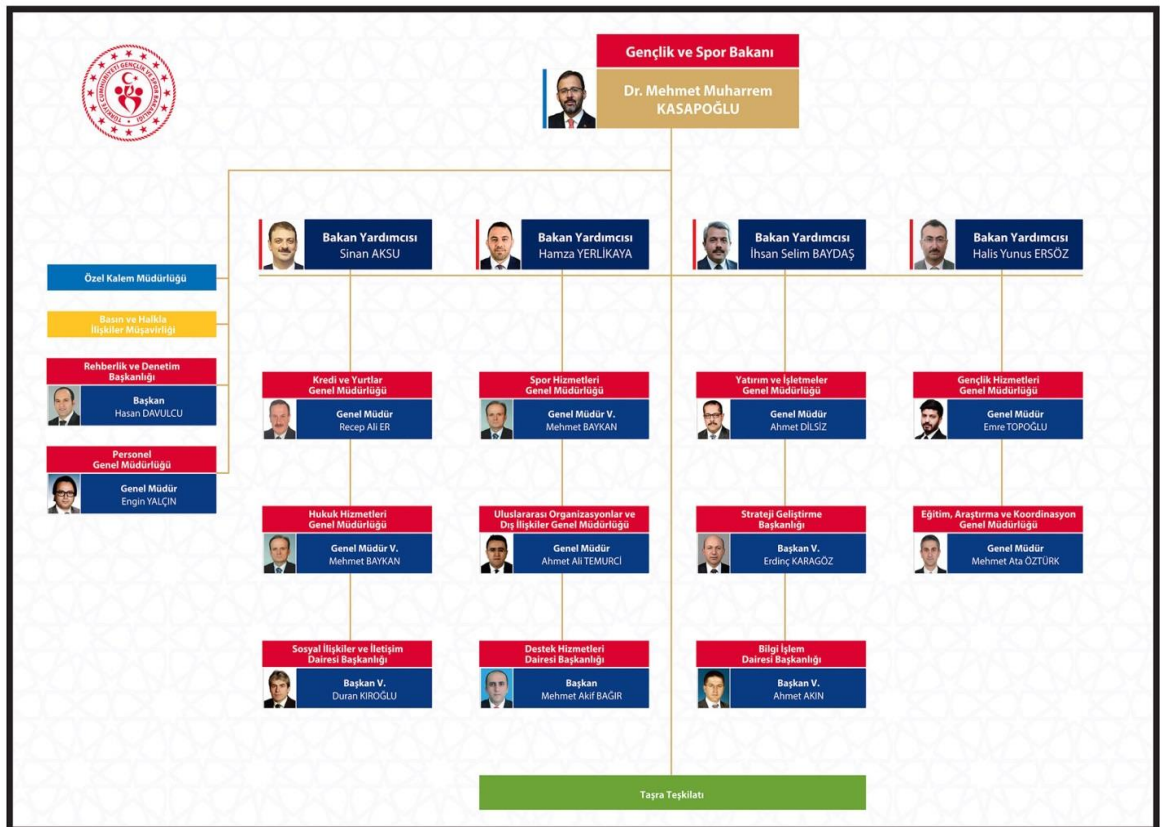
Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü’nün adı, 21 Mayıs 1986 gün ve 3289 Sayılı Yasa ile 3530 Sayılı Yasa’nın kaldırılmasıyla birlikte sporumuza yön veren Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü, Bakanlar Kurulu’nca yayımlanan 24 Ocak 1989 gün ve 356 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 18 Mart 1989’dan itibaren geçerli olmak üzere “Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü” adını almıştır (Sümer, 1990).

Görüldüğü gibi, Türkiye’de spor örgütlenmesinde, bir taraftan TİCİ gibi federatif ve TSK gibi yarı resmi yapıların denenmesi, öte taraftan sporun devlet yönetimine geçtiği tarihten itibaren de vesayet makamının sürekli değişmesi, ister istemez “sporun nasıl yönetileceğine” ilişkin bir karara varılamadığını göstermektedir(İmamoğlu,2011).

Türk spor teşkilatının ilk kurumsal yapısı olarak kabul edilen Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ)’ den bu yana Türk sporunun örgütlenmesi için değişik kurumsal yapıların denendiği görülmektedir. Bu gün ise, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Bakanlar Kurulu 6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Gençlik ve Spor Bakanlığının kurulmasını, 3/6/2011 tarihinde kararlaştırmıştır. Yani

belirtilen tarihte Gençlik ve Spor Bakanlığı kurulmuştur. Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilat yapısında değişikliğe gidilerek Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün 3289 sayılı kanunda yer alan "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü" ibaresi de "Spor Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiş, taşra teşkilatı da Spor İl ve İlçe müdürlükleri olarak adlandırılmıştır (SGM, 2019).Önceden Başbakanlığa bağlı olan Spor Genel Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlanmıştır. Spor Genel Müdürlüğü hukuksal olarak, Spor Genel Müdürlüğü, idare hukuku ilkelerine göre kamu tüzel kişiliğine haiz, özel bütçeli ve Gençlik ve Spor Bakanlığının bağlı kuruluşu olan, hizmet yerinden yönetim kuruluşu olarak nitelendirilmektedir(Günel,2007).

Gençlik ve Spor Bakanlığı Teşkilat şeması ve hizmet birimleri ile görev ve sorumlulukları.

Şekil 1. Gençlik ve Spor Bakanlığı Teşkilat Şeması

Kaynak: www.gsb.gov.tr

Hizmet Birimleri;

a) Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

- b) Proje ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü.
- c) Eğitim, Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü.
- ç) Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- d) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı.
- e) Hukuk Müşavirliği.
- f) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- g) Personel Dairesi Başkanlığı.
- ğ) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- h) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.
- ı) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.
- i) Özel Kalem Müdürlüğü (GSB, 2019).

A. Gençlik ve Spor Bakanlığının Görevleri

- a) Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikaları tespit etmek, farklı genç gruplarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebilmelerine imkân sağlamak, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek ve bu doğrultuda faaliyetler yürütmek, ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak.
- b) Gençliğin ihtiyaçları ile gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak ve öneriler geliştirmek, gençlik alanında bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık yapmak.
- c) Gençlik çalışma ve projelerine ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- ç) Gençlik çalışma ve projeleri yapmak, bu çalışma ve projeleri desteklemek, bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemek.
- d) Spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak.

e) Spor alanında uygulanacak politikaları tespit etmek ve uluslararası kuralların ve talimatların uygulanmasını temin etmek.

f) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak (GSB, 2019).

2.4. Spor Hukuku Tanımı

Hayatımızda sporun yeri oldukça geniştir. Spor faaliyetlerinin ve sporun paydaşlarında ki bu artış sporun ve süjelerinin belirli kurallar çerçevesinde düzenlenmesi gerekliliğini doğurmuştur. Spor hukuku bu ihtiyaçların daha verimli bir şekilde düzenlenmesi ve sporun gerekliliklerine cevap vermek için doğan, ihtiyaçlara cevap vermesi beklenen bir hukuk dalı olarak tanımlanabilir.

Spor Hukukunu Erten(2007) sporcuların, kulüplerin, takım sahibi şirketlerin, ulusal ve uluslararası federasyonların, Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin (IOC), devletin ilgili kurumlarının birbirleriyle sportif etkinliklerdeki ilişkilerini, düzenleyen kurallardan oluşan, kendine özgü bir hukuk dalı olarak tanımlamaktadır. Esendal(2009) ise sportif faaliyetlerle ve sportif örgütlerle ilgili hukuk kurallarını sistematik bir şekilde inceleyen bir hukuk dalı olarak tanımlamıştır.

Sporda yaşanan değişim ve gelişmeler, onun belirli kurallar dâhilinde yapılması ve kendine has kurallar çerçevesinde şekillenmesi ihtiyacını doğurmuştur. Sportif faaliyetlerin yanı sıra spor süjeleri arasındaki ilişkileri düzenleyen hukuk dalına, spor hukuku adı verilmektedir (Genç1998).

Spor kulüpleri dernek ya da ticari şirket statüsünde kurulduğundan sporcu ile bu örgütler arasındaki ilişki dernek üyeliği şeklinde ya da bir tür hizmet sözleşmesi olarak ortaya çıkmaktadır(Küçükgüngör,1999: 44). Bu nedenle spor hukuku bir medeni hukuk veya ticaret hukukunda görülebilmektedir. Bundan dolayı spor hukukunun özel hukukun bir dalı olduğu söylenebilir (Esendal,2009:130).

Spor hukuku, sporla ilgili bir takım düzenlemelerin anayasalarda bulunması nedeni ile Anayasa hukuku; spor kurallarının ihlalinin Ceza hukuku kurallarının uygulanmasını zorunlu kılması, özellikle sporculara ve spor örgütlerine verilen disiplin cezalarından dolayı ceza hukuku; sporun devlet tarafından örgütlenmesi, bu hususta devlet eliyle oluşturulan imkanlar, kişilerin yararlanma koşullarının devletçe belirlenmesi sebebiyle

de, idare hukuk niteliği, dolayısıyla kamu hukuku niteliği taşımaktadır(Ertaş ve Petek,2011: 31).

Bazı spor dalları kurallarının sadece ulusal düzeyde olmasına rağmen, bir çok spor dalında da uluslar arası ikili ya da çok taraflı sportif yarışmalar ve bunların örgütlenmesi, tüm ülkelerde uygulanacak spor kurallarının oluşturulması, sporu milletlerarası hukukun konusu haline getirmektedir(Erten,2007,s.51).

Spor alanında yapılan bu uygulamalara bakıldığında, spor hukuku, özel hukuk ya da kamu hukuku veya milli hukuk ya da milletlerarası hukuk türlerinden sadece biri içine dâhil edilmemekte ve karma bir hukuk dalı olarak görülmektedir(Genç,1998,s.62).

2.4.1. Spor Hukukunun Niteliği

Hukuk'un alt dallarını kamu hukuku, özel hukuk ve karma hukuk oluşturmaktadır. Spor hukuku, yeni ve karma bir hukuk dalıdır(Kaya,2012). Bir futbolcuyla kulübü arasında yapılan sözleşme özel hukuk alanını ilgilendirirken, sporun bir kamu hizmeti olarak devlet tarafından örgütlenmesi onun kamu hukuku alanıyla ilgisini gösterir. Spor hukukunun niteliği hem özel hukuk ile ilgili hem de kamu hukukuyla ilgili düzenlemeler içermesidir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin hukuk ve spor hukuku bilgi düzeyleri ve bilinçlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu araştırma da tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, mevcut durumu olduğu biçimiyle betimleyen bir araştırmadır. Araştırılmak istenen konu herhangi bir şekilde değiştirilme çabasına girilmeden, kendi koşulları dâhilinde olduğu şekliyle tanımlanmaya çalışılır. Ortaya konulmak istenen durum vardır ve oradadır. Önemli olan onu uygun bir yöntemle belirleyebilmektir (Karasar, 2009). Bu tür araştırmalarda daha çok belirlenmek istenen problemin mevcut durumu nedir ve neredeyiz sorularına cevap aranmaktadır (Çepni, 2007). Bu araştırmada, spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin hukuk ve spor hukuku bilgi düzeyleri ve bilinçleri var olduğu şekliyle betimlenmeye çalışılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu ulaşılabilirlik durumuna göre belirlenmiş, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi ve Balıkesir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor yöneticiliği Bölümlerinde, Hukuka giriş ve Spor Hukuku dersini okumuş 650 öğrenciden, örneklem grubu ise evrenden tesadüfî örneklem yöntemiyle belirlenmiş gönüllü olarak ankete katılan 456 öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcıların cinsiyet dağılımları tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyet Dağılımları

Değişkenler	N(Dağılım)	%(Dağılım)
Erkek	294	64.4
Kadın	162	35.5
Toplam	456	100.0

Tablo 1’de katılımcıların cinsiyet dağılımları görülmektedir. Bu sorguya göre araştırmaya toplam 456 birey katılmıştır. Bunlardan %64.4’ü erkek, %35.5’i kadın olduğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri anket yöntemiyle elde edilmiştir. Hukuka giriş ve Spor hukuku ders içerikleri ve öğrencilere kazandırılmak istenen hedefler incelenerek soru önermeleri hazırlanmıştır. Hazırlanan anket formu, genel hukuk, spor hukuku ve hukuk bilinci olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Anketin genel hukuk bölümünde 24, Spor hukuku bölümünde 18, Hukuk bilinci bölümünde 7, olmak üzere 49 soru önermesi bulunmaktadır. Soru önermelerine yönelik cevaplar “likert” tipi, (1.Evet 2. Kısmen 3. Hayır) ve (1.Pekçok, 2.Çok, 3.Az, 4.Hiç) şeklinde ifade edilmiştir.

Hazırlanan anket ve soru önermelerinin “Hukuk, Spor ve İstatistik” alanı uzman görüşleri alınarak anlaşılabilirliği ve kapsam geçerliği sağlanmıştır. Anketin test ve tekrar test yöntemiyle geçerlik ve güvenilirliği sağlanmıştır. Anketin genel hukuk bilgi bölümü soru önermeleri Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı 0,89, Spor hukuku bilgi soru önermeleri Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı 0,86, hukuk bilinci soru önermeleri Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı,0,82, anketin tüm soru önermelerine yönelik Cronbach’s Alpha güvenilirlik katsayısı ise 0,90 olarak bulunmuştur. Bu değerlerde ölçeğin istatistiksel olarak yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir

Bir araştırma için geliştiren anketlerin güvenilirliğinin hesaplanması için çok sayıda yöntem bulunmaktadır. Bunlardan en çok kullanılan Alfa modeli(Cronbachs Alpha Coefficient) modeli olarak açıklanabilir (Lorlu,2015). Cronbachs Alpha sayısı 0-1 arasında bir değerdir; ölçeklerde yer alan “k” adet maddenin varyansları toplamının, genel varyansa oranlaması ile bulunan bir ağırlıklı standart değişimin ortalamasıdır (Özdamar,2002). Alpha katsayısı da ankette bulunan maddelerin iç tutarlığının bir ölçüsüdür.

Geliştirilen anket örneklem gruplarına önce bilgi verildikten sonra cevaplamaları için dağıtılmış ve cevaplanan anketler anında alınmıştır. Bu şekilde 456 birey ankete cevap vermiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilen veriler istatistik işlem için bilgisayar ortamına aktarılmış ve istatistik işlemler SPSS 20.0 programından yararlanılarak yapılmıştır. İstatistik işlem olarak, frekans (%), Crosstabs ve değişkenler arası farklılıkların tespiti için Chi-Square (X^2), Independent Samples T-Test ve Correlations test işlemleri yapılmıştır.

Yapılan istatistik sonucunda her bir soru önermesine verilen cevaplara ve genel ortalama puanlara göre de yorumlar yapılarak tartışılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda sunulmuştur.

Tablo 2. Katılımcıların “Genel Hukuk Bilgi Düzeylerine” Verdikleri Cevap Dağılımları

Değişkenler		Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	X ² / P
1.Hukukun tanımını yapabilirim.	Erkek	170	110	14	294	0.467 0.792
		57.8%	37.4%	4.8%	100.0%	
	Kadın	98	58	6	162	
		60.5%	35.8%	3.7%	100.0%	
	Toplam	268	168	20	456	
		58.8%	36.8%	4.4%	100.0%	
2.Sosyal yaşamı düzenleyen kuralları söyleyebilirim.	Erkek	158	118	18	294	2.636 0.268
		53.7%	40.1%	6.1%	100.0%	
	Kadın	96	52	12	160	
		60.0%	32.5%	7.5%	100.0%	
	Toplam	254	170	30	454	
		55.9%	37.4%	6.6%	100.0%	
3.Yaptırım nedir tanımını yapabilirim.	Erkek	150	116	24	290	4.693 0.096
		51.7%	40.0%	8.3%	100.0%	
	Kadın	66	76	18	160	
		41.3%	47.5%	11.3%	100.0%	
	Toplam	216	192	42	450	
		48.0%	42.7%	9.3%	100.0%	
4.Yaptırım türlerine örnekler verebilirim.	Erkek	126	132	36	294	6.701 0.035*
		42.9%	44.9%	12.2%	100.0%	
	Kadın	58	68	34	160	
		36.3%	42.5%	21.3%	100.0%	
	Toplam	184	200	70	454	
		40.5%	44.1%	15.4%	100.0%	
5.Yokluk, hükümsüzlük tanımını yapabilirim.	Erkek	116	136	40	292	0.291 0.864
		39.7%	46.6%	13.7%	100.0%	
	Kadın	64	70	24	158	
		40.5%	44.3%	15.2%	100.0%	
	Topla	180	206	64	450	
		40.0%	45.8%	14.2%	100.0%	
6.Kelsen normlar hiyerarşisini anlatabilirim.	Erkek	60	88	144	292	0.136 0.934
		20.5%	30.1%	49.3%	100.0%	
	Kadın	34	50	76	160	
		21.3%	31.3%	47.5%	100.0%	
	Toplam	94	138	220	452	
		20.8%	30.5%	48.7%	100.0%	

Tablo 2. Devamı

Değişkenler		Evet	Kısmen	Hayır	Total	X ² / P
7.Hukukun kaynaklarını sayabilirim.	Erkek	72 24.8%	154 53.1%	64 22.1%	290 100.0%	5.097 0.078
	Kadın	56 34.6%	72 44.4%	34 21.0%	162 100.0%	
	Toplam	128 28.3%	226 50.0%	98 21.7%	452 100.0%	
8.Hukuksal boyutta hakkı tanımlayabilirim.	Erkek	78 26.5%	168 57.1%	48 16.3%	294 100.0%	1.012 0.603
	Kadın	50 30.9%	86 53.1%	26 16.0%	162 100.0%	
	Toplam	128 28.1%	254 55.7%	74 16.2%	456 100.0%	
9.Hukuk sistemimizde haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim.	Erkek	60 20.4%	134 45.6%	100 34.0%	294 100.0%	1.435 0.488
	Kadın	40 25.0%	66 41.3%	54 33.8%	160 100.0%	
	Toplam	100 22.0%	200 44.1%	154 33.9%	454 100.0%	
10.Mutlak hakka örnek verebilirim.	Erkek	98 33.3%	116 39.5%	80 27.2%	294 100.0%	0.085 0.959
	Kadın	56 34.6%	62 38.3%	44 27.2%	162 100.0%	
	Toplam	154 33.8%	178 39.0%	124 27.2%	456 100.0%	
11.Özel hakka örnek verebilirim.	Erkek	124 42.2%	128 43.5%	42 14.3%	294 100.0%	2.620 0.270
	Kadın	68 42.0%	62 38.3%	32 19.8%	162 100.0%	
	Toplam	192 42.1%	190 41.7%	74 16.2%	456 100.0%	
12. Hak ehliyetini tanımlayabilirim.	Erkek	84 28.6%	150 51.0%	60 20.4%	294 100.0%	5.425 0.066
	Kadın	62 38.8%	66 41.3%	32 20.0%	160 100.0%	
	Toplam	146 32.2%	216 47.6%	92 20.3%	454 100.0%	
13.Hukuksal boyutta fiil ehliyetini tanımlayabilirim.	Erkek	60 20.5%	130 44.5%	102 34.9%	292 100.0%	5.607 0.061
	Kadın	48 30.0%	58 36.3%	54 33.8%	160 100.0%	
	Toplam	108 23.9%	188 41.6%	156 34.5%	452 100.0%	

P<0,05*

Tablo 2. Devamı

Değişkenler		Evet	Kısmen	Hayır	Total	X ² / P
14.Tam ehliyetli, tam ehliyetsiz, sınırlı ehliyetli, sınırlı ehliyetsiz kavramlarını açıklayabilirim.	Erkek	74 25.3%	124 42.5%	94 32.2%	292 100.0%	6.876 0.032*
	Kadın	58 36.3%	52 32.5%	50 31.3%	160 100.0%	
	Toplam	132 29.2%	176 38.9%	144 31.9%	452 100.0%	
15.Hukuk sistemimizdeki alt dalları bilirim.	Erkek	80 27.4%	134 45.9%	78 26.7%	292 100.0%	0.305 0.858
	Kadın	40 25.0%	76 47.5%	44 27.5%	160 100.0%	
	Toplam	120 26.5%	210 46.5%	122 27.0%	452 100.0%	
16.Hukuk sistemimizdeki alt haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim.	Erkek	60 20.7%	148 51.0%	82 28.3%	290 100.0%	0.523 0.770
	Kadın	36 22.5%	76 47.5%	48 30.0%	160 100.0%	
	Toplam	96 21.3%	224 49.8%	130 28.9%	450 100.0%	
17.Kamu hukukunu tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim.	Erkek	106 36.1%	130 44.2%	58 19.7%	294 100.0%	3.976 0.137
	Kadın	48 30.0%	68 42.5%	44 27.5%	160 100.0%	
	Toplam	154 33.9%	198 43.6%	102 22.5%	454 100.0%	
18.Özel hukuk tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim.	Erkek	110 37.4%	126 42.9%	58 19.7%	294 100.0%	2.556 0.279
	Kadın	48 30.0%	78 48.8%	34 21.3%	160 100.0%	
	Toplam	158 34.8%	204 44.9%	92 20.3%	454 100.0%	
19.Hukuksal anlamda sözleşmeyi tanımlayabilirim.	Erkek	88 30.1%	132 45.2%	72 24.7%	292 100.0%	2.639 0.267
	Kadın	58 36.7%	60 38.0%	40 25.3%	158 100.0%	
	Toplam	146 32.4%	192 42.7%	112 24.9%	450 100.0%	
20.Sözleşme türlerine örnek verebilirim.	Erkek	88 29.9%	126 42.9%	80 27.2%	294 100.0%	4.886 0.087
	Kadın	36 22.2%	86 53.1%	40 24.7%	162 100.0%	
	Toplam	124 27.2%	212 46.5%	120 26.3%	456 100.0%	

P<0,05*

Tablo 2. Devamı

Değişkenler		Evet	Kısmen	Hayır	Total	X ² / P
21.Temsil yetkisini tanımlayabilirim.	Erkek	64 21.8%	138 46.9%	92 31.3%	294 100.0%	10.529 0.005*
	Kadın	46 28.8%	50 31.3%	64 40.0%	160 100.0%	
	Toplam	110 24.2%	188 41.4%	156 34.4%	454 100.0%	
22.Doğrudan temsil, dolaylı temsil arasındaki farkı söyleyebilirim.	Erkek	78 26.7%	120 41.1%	94 32.2%	292 100.0%	2.563 0.278
	Kadın	34 21.3%	64 40.0%	62 38.8%	160 100.0%	
	Toplam	112 24.8%	184 40.7%	156 34.5%	452 100.0%	
23.Yargı sistemi hakkında bilgi verebilirim.	Erkek	100 34.5%	130 44.8%	60 20.7%	290 100.0%	2.607 0.272
	Kadın	44 27.2%	82 50.6%	36 22.2%	162 100.0%	
	Toplam	144 31.9%	212 46.9%	96 21.2%	452 100.0%	
24.Adli yargı ve idari yargının tanımını yapabilirim.	Erkek	100 34.7%	124 43.1%	64 22.2%	288 100.0%	1.829 0.401
	Kadın	56 35.9%	58 37.2%	42 26.9%	156 100.0%	
	Toplam	156 35.1%	182 41.0%	106 23.9%	444 100.0%	

P<0,05*

Tablo 2’de katılımcıların genel hukuk bilgi düzeylerine ilişkin soru önermelerine verdikleri cevaplar sorgulanmaktadır. Bu sorgulardan;

1.“Hukukun tanımını yapabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, % 58.8’i evet,%36.8’i kısmen,%4.4’ü hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=0.467$, $p=0.792$) olarak bulunmuştur. Bu değerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

2. “Sosyal yaşamı düzenleyen kuralları söyleyebilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları irdediğimizde,%55.9’u evet,%37.4’ü kısmen,%6.6’sı hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde($X^2=2.636$, $p=0.268$) olarak bulunmuştur. Bu değerde istatistik olarak anlamlı değildir($p>0,05$).

3. “Yaptırım nedir tanımını yapabilirim” sorgusuna yönelik ise katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%48’i evet,%42.7’si kısmen,%9.3’ü hayır seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=4.693$, $p=0.096$) olarak bulunmuştur. Bu sonuç da istatistik olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

4. “Yaptırım türlerine örnekler verebilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%44.1’i kısmen,%44.5’i evet, %15.4’ü hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=6.701$, $p=0.035$) olarak bulunmuştur. Bu değerde istatistiksel olarak 0.05 manidarlık düzeyinde anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arasında verilen cevaplarda görüş farklılığı bulunmaktadır.

5. “Yokluk, hükümsüzlük tanımını yapabilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%45.8’i kısmen,%40’ı evet, %14,2’sinin hayır seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.291$, $p=0.864$) olarak bulunmuştur. Bu değerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

6. “Kelsen normlar hiyerarşisini anlatabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%48.7’si hayır,%30.5’i kısmen,%20.8’i evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=0.136$, $p=0.934$) bulunmuştur. Bu değerde 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı değildir($p>0.05$).

7. “Hukukun kaynaklarını sayabilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların verdikleri cevapları incelediğimizde,%50’sinin kısmen, %28.3’ünün evet,%21.7’sinin hayır dediği görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=5.097$, $p=0.078$) olarak bulunmuştur. Bu değerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

8. “Hukuksal boyutta hakkı tanımlayabilirim” önermesine ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%55.7’sinin kısmen,%28.1’inin evet,%16.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=1.012$, $p=0.603$) olarak bulunmuştur. Bu değerde istatistik olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

9. “Hukuk sistemimizde haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim” sorgusuna yönelik ise katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%44.1’ inin kısmen,%33.9’unun hayır,%22’sinin evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı analizinde ($X^2=1.435$, $p=0.488$) olarak bulunmuştur. Bu sonuçlarda istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

10. “Mutlak hakka örnek verebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarına batığımızda,%39’unun kısmen,%33.8’ inin evet, %27.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı analizinde ise ($X^2=0.085$, $p=0.959$) olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

11. “ Özel hakka örnek verebilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, %42.1’inin evet,%41.7’sinin kısmen,%16.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.620$, $p=0.270$)olarak bulunmuştur. Bu sonuçlarda istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

12. “Hak ehliyetini tanımlayabilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde, %47.6’sının kısmen,%32.2’sinin evet,%20.3’ünün hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=5.425$, $p=0.066$)olarak bulunmuştur. Bu sonuçlarda istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

13. “Hukuksal boyutta fiil ehliyetini tanımlayabilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde, %41.6’sının kısmen,%34.5’inin hayır,%23.9’unun evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=5.425$, $p=0.066$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

14. “ Tam ehliyetli, tam ehliyetsiz, sınırlı ehliyetli, sınırlı ehliyetsiz kavramlarını açıklayabilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarını incelediğimizde,%38.9’unun kısmen,% 31.9’unun hayır, %29.2’sinin evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=6.876$, $p=0.032$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arasında görüş ayrılığı vardır.

15. “Hukuk sistemimizdeki alt dalları bilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda, %46.5’inin kısmen, %27’sinin hayır,%26.5’inin evet cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.305$, $p=0.858$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

16. “Hukuk sistemimizdeki alt haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda,% 49.8’i kısmen,%28.9’unun hayır,%21.3’ünün evet cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.523$, $p=0.770$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

17. “ Kamu hukukunu tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların toplamda ,% 43.6’sının kısmen, % 33.9’unun evet, %22.5’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=3.976$, $p=0.137$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

18. “Özel hukuku tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda,% 44.9’unun kısmen,%34.8’inin evet,%20.3’ünün hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı analizinde ise ($X^2=2.556$, $p=0.279$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

19. “Hukuksal anlamda sözleşmeyi tanımlayabilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda, %42.7’sinin kısmen,%32.4’ünün evet,%24.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.639$, $p=0.267$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

20. “ Sözleşme türlerine örnek verebilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, %46.5’inin kısmen,%27.2’sinin evet,%26.3’ünün hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=4.886$, $p=0.087$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

21. “Temsil yetkisini tanımlayabilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, %41.4’ünün kısmen,%34.4’ünün hayır, %24.2’sinin evet cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=10.529$, $p=0.005$)olarak bulunmuştur. Bu değerde istatistik olarak anlamlıdır($p<0,05$) Yani cinsiyetler arasında görüş farklılığı bulunmaktadır.

22. “Doğrudan temsil, dolaylı temsil arasındaki farkı söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%40.7’sinin kısmen, %34.5’inin hayır,%24.8’inin evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.568$, $p=0.278$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

23. “ Yargı sistemi hakkında bilgi verebilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların verdikleri cevaplara baktığımızda toplamda, %46.9’unun kısmen,%31.9’unun evet, %21.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.607$, $p=0.272$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

24. “ Adli yargı ve idari yargının tanımını yapabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda,%41’inin kısmen, %35.1’inin evet, %23.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=1.829$, $p=0.401$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

Tablo 3.Katılımcıların Genel Hukuk Bilgisi Ortalama Puanları T-Test Dağılımı

Değişkenler	N	X(Ortalama)	S	sd	t	P
Erkek	294	1.9003	0.38379	454	0.195	0.845
Kadın	162	1.9077	0.38934			

Tablo 5’de katılımcıların cinsiyet değişkenine göre genel hukuk ortalama puanlarının karşılaştırmalı istatistik dağılımları görülmektedir. Bu dağılımlara göre , [$t(454)=0.195$, $p>0.05$] olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani genel hukuk soru önermeleri ortalama puanları arasında cinsiyetler arası görüş ayrılığı yoktur. Ortalama puanların erkek katılımcıların[$X=1.9003$],kadın katılımcıların

[$X=1.9077$] olduğu görülmektedir. Bu puanlara göre katılımcıların genel olarak genel hukuk bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 4. Katılımcıların Spor Hukuku Bilgi Düzeyleri Dağılımı

Değişkenler		Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	X ² / P
1.Spor hukukunu tanımlayabilirim	Erkek	152 52.4%	108 37.2%	30 10.3%	290 100.0%	0.684 0.710
	Kadın	78 50.0%	64 41.0%	14 9.0%	156 100.0%	
	Toplam	230 51.6%	172 38.6%	44 9.9%	446 100.0%	
2.Spor hukukunun özelliklerini sayabilirim	Erkek	132 45.8%	116 40.3%	40 13.9%	288 100.0%	0.174 0.917
	Kadın	70 44.3%	64 40.5%	24 15.2%	158 100.0%	
	Toplam	202 45.3%	180 40.4%	64 14.3%	446 100.0%	
3.Spor hukukunda sujeleri (gerçek ve tüzel) kişileri sayabilirim.	Erkek	104 35.6%	138 47.3%	50 17.1%	292 100.0%	3.019 0.221
	Kadın	46 29.5%	74 47.4%	36 23.1%	156 100.0%	
	Toplam	150 33.5%	212 47.3%	86 19.2%	448 100.0%	
4.Spor hukukunun kaynaklarını söyleyebilirim.	Erkek	92 31.3%	158 53.7%	44 15.0%	294 100.0%	1.793 0.408
	Kadın	42 26.6%	86 54.4%	30 19.0%	158 100.0%	
	Toplam	134 29.6%	244 54.0%	74 16.4%	452 100.0%	
5.Spor hukukunun hukuk sistemimizdeki yerini söyleyebilirim.	Erkek	96 33.3%	148 51.4%	44 15.3%	288 100.0%	4.774 0.092
	Kadın	56 35.0%	68 42.5%	36 22.5%	160 100.0%	
	Toplam	152 33.9%	216 48.2%	80 17.9%	448 100.0%	
6.Spor hukukuna özgü verilebilecek cezalardan bir kaçını sayabilirim.	Erkek	124 43.1%	130 45.1%	34 11.8%	288 100.0%	9.481 0.009*
	Kadın	74 45.7%	54 33.3%	34 21.0%	162 100.0%	
	Toplam	198 44.0%	184 40.9%	68 15.1%	450 100.0%	

P<0,05

Tablo 4. Devamı

Değişkenler		Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	X ² / P
7.Spor hukukunda sözleşmeyi tanımlayabilir ve niteliğini söyleyebilirim	Erkek	106 36.6%	132 45.5%	52 17.9%	290 100.0%	3.818 0.148
	Kadın	44 27.5%	84 52.5%	32 20.0%	160 100.0%	
	Topla	150 33.3%	216 48.0%	84 18.7%	450 100.0%	
8.Spor hukukunda tahkim nedir tanımlayabilirim.	Erkek	140 48.3%	112 38.6%	38 13.1%	290 100.0%	13,883 0.001*
	Kadın	64 39.5%	54 33.3%	44 27.2%	162 100.0%	
	Toplam	204 45.1%	166 36.7%	82 18.1%	452 100.0%	
9.CAS nedir söyleyebilirim.	Erkek	162 55.1%	90 30.6%	42 14.3%	294 100.0%	8.217 0.016*
	Kadın	66 41.8%	68 43.0%	24 15.2%	158 100.0%	
	Toplam	228 50.4%	158 35.0%	66 14.6%	452 100.0%	
10.Spor hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkların çeşitlerinden bir kaçını sayabilirim.	Erkek	126 43.2%	132 45.2%	34 11.6%	292 100.0%	6.120 0.047*
	Kadın	60 38.0%	66 41.8%	32 20.3%	158 100.0%	
	Toplam	186 41.3%	198 44.0%	66 14.7%	450 100.0%	
11.Doping kontrolü ve hukuki sonuçlarını söyleyebilirim.	Erkek	152 52.8%	108 37.5%	28 9.7%	288 100.0%	6.163 0.046*
	Kadın	82 51.3%	50 31.3%	28 17.5%	160 100.0%	
	Toplam	234 52.2%	158 35.3%	56 12.5%	448 100.0%	
12.Spor müsabaka öncesi ve sonrası kurallara uyulmamasının yaptırımlarından birkaçını örneklendirebilirim.	Erkek	152 51.7%	110 37.4%	32 10.9%	294 100.0%	1.514 0.469
	Kadın	74 46.3%	64 40.0%	22 13.8%	160 100.0%	
	Toplam	226 49.8%	174 38.3%	54 11.9%	454 100.0%	

Tablo 4. Devamı

Değişkenler		Evet	Kısmen	Hayır	Toplam	X ² / P
13.Spor hukukunda disiplin soruşturması usullerini söyleyebilirim.	Erkek	112 38.1%	142 48.3%	40 13.6%	294 100.0%	3.179 0.204
	Kadın	56 35.0%	72 45.0%	32 20.0%	160 100.0%	
	Toplam	168 37.0%	214 47.1%	72 15.9%	454 100.0%	
14.Spor hukukunda transfer dönemlerinde uyulması gereken prosedürü bilirim.	Erkek	108 37.0%	150 51.4%	34 11.6%	292 100.0%	6.985 0.030*
	Kadın	46 28.4%	84 51.9%	32 19.8%	162 100.0%	
	Toplam	154 33.9%	234 51.5%	66 14.5%	454 100.0%	
15.Spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğe ilişkin fiilleri söyleyebilirim.	Erkek	120 41.1%	132 45.2%	40 13.7%	292 100.0%	0.821 0.663
	Kadın	60 37.5%	74 46.3%	26 16.3%	160 100.0%	
	Toplam	180 39.8%	206 45.6%	66 14.6%	452 100.0%	
16.6222 sayılı sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesine dair kanun hakkında bilgi sahibiyim.	Erkek	88 29.9%	142 48.3%	64 21.8%	294 100.0%	2.567 0.277
	Kadın	46 28.4%	70 43.2%	46 28.4%	162 100.0%	
	Toplam	134 29.4%	212 46.5%	110 24.1%	456 100.0%	
17.Spor hukukunda ceza kurallarının oluşumunu ve görevlerini söyleyebilirim.	Erkek	104 35.4%	142 48.3%	48 16.3%	294 100.0%	3.005 0.223
	Kadın	48 29.6%	78 48.1%	36 22.2%	162 100.0%	
	Toplam	152 33.3%	220 48.2%	84 18.4%	456 100.0%	
18.Hukuka yansımış spor olaylarını hukuksal çerçevede yorumlayabilirim.	Erkek	130 44.2%	110 37.4%	54 18.4%	294 100.0%	7.827 0.020*
	Kadın	50 30.9%	74 45.7%	38 23.5%	162 100.0%	
	Toplam	180 39.5%	184 40.4%	92 20.2%	456 100.0%	

P<0,05*

Tablo 4’de katılımcıların spor hukuku bilgi düzeylerine ilişkin soru önermelerine verdikleri cevaplar sorgulanmaktadır. Bu sorgulardan;

1.“Spor hukukunu tanımlayabilirim” önermesine yönelik katılımcıların toplamda,% 51.6’sının evet,%38.6’sının kısmen,%9.9’unun hayır cevaplarını verdikleri

görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.684$, $p=0.710$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

2. “Spor hukukunun özelliklerini sayabilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarını incelediğimizde, %45.3’ünün evet, %40.4’ünün kısmen, %14.3’ünün hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.174$, $p=0.917$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

3. “Spor hukukunda sùjeleri (gerçek ve tüzel) kişileri sayabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,% 47.3’ünün kısmen,%33.5’inin evet,%19.2’sinin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=3.019$, $p=0.221$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

4. “Spor hukukunun kaynaklarını söyleyebilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%54’ünün kısmen,%29.6’sının evet, %16.4’ünün hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=1.793$, $p=0.221$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

5. “ Spor hukukunun sistemimizdeki yerini söyleyebilirim” sorusuna ilişkin ise katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarına baktığımızda, %48.2’sinin kısmen, %33.9’unun evet,%17.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=4.774$, $p=0.092$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

6. “Spor hukukuna özgü verilebilecek cezalardan bir kaçını sayabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarına baktığımızda, %44’ünün evet, %40.9’unun kısmen,%15.1’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=9.481$, $p=0.009$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani bu soru önermesine yönelik cinsiyetler arasında görüş ayrılığı bulunmaktadır.

7. “Spor hukukunda sözleşmeyi tanımlayabilir ve niteliğini söyleyebilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda,%48’inin kısmen,%33.3’ünün evet,%18.7’sinin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=3.818$, $p=0.148$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

8. “Spor hukukunda tahkim nedir tanımlayabilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların toplamda,%45.1’inin evet,%36.7’sinin kısmen,%18.1’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=13.883$, $p=0.001$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani bu soru önermesine yönelik cinsiyetler arasında görüş ayrılığı bulunmaktadır.

9. “ CAS nedir söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda,%50.4’ünün evet, %35’inin kısmen,%14.6’sının hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=8.217$, $p=0.016$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

10. “Spor hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkların çeşitlerinden bir kaçını sayabilirim” sorgusuna katılımcıların toplamda,%44’ünün kısmen,%41.3’ünün evet, %14.7’sinin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=6.120$, $p=0.047$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

11. “ Doping kontrolü ve hukuki sonuçlarını söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıları verdikleri cevaplara baktığımızda,%52.2’sinin evet,%35.3’ünün kısmen, %12.5’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=6.163$, $p=0.046$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

12. “Spor müsabaka öncesi ve sonrası kurallara uyulmamasının yaptırımlarından birkaçını örneklendirebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde;%49.8’inin evet,%38.2’ünün kısmen,%11.9’unun hayır

cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=1.514$, $p=0.469$) olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

13. “Spor hukukunda disiplin soruşturması usullerini söyleyebilirim” sorgusuna yönelik ise katılımcıların toplamda,%47.1’inin kısmen,%37’sinin evet, %15.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=3.179$, $p=0.204$) olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

14. “Spor hukukunda transfer dönemlerinde uyulması gereken prosedürü bilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların cevaplarına baktığımızda toplamda,%51.5’inin kısmen,%33.9’unun evet,%14.5’inin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=6.985$, $p=0.030$) olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

15. “Spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğe ilişkin fiilleri söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%45.6’sının kısmen,%39.8’inin evet, %14.6’sının hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise($X^2=0.821$, $p=0.663$) olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

16. “6222 sayılı sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesine dair kanun hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna yönelik katılımcıları toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%46.5’inin kısmen,%29.4’ünün evet,%24.1’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise($X^2=2.567$, $p=0.277$) olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

17. “ Spor hukukunda ceza kurallarının oluşumunu ve görevlerini söyleyebilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapların,%48.2’sinin kısmen,%33.3’ ünün evet,%18.4’ünün hayır olduğu görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=2.567$, $p=0.277$) olarak bulunmuştur.

Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

18. “Hukuka yansımış spor olaylarını hukuksal çerçevede yorumlayabilirim” soru önermesine yönelik verilen cevapları incelediğimizde, katılımcıların toplamda verdikleri cevapların,%40.4’ünün kısmen,%39.5’inin evet,%20.2’sinin hayır olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=7.827$, $p=0.020$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların Spor Hukuku Bilgisi Ortalama Puanlarının Cinsiyete Göre T-Test Sonuçları

Değişkenler	N	X	S	sd	t	p
Erkek	294	1,7241	0.38000	454	2.727	0.007*
Kadın	162	1,8250	0.37474			

$P<0,05^*$

Tablo 5’de katılımcıların cinsiyet değişkenine göre spor hukuku ortalama puanlarının karşılaştırmalı istatistik dağılımları görülmektedir. Bu dağılımlara göre , [$t(454)=2.727$, $p<0.05$] olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır. Yani cinsiyetler arası genel spor hukuku ortalama puanları arasında görüş farklılığı bulunmaktadır. Ortalama puanlara baktığımızda, erkek katılımcıların [$X=1.7241$], kadın katılımcıların [$X=1.8250$] olduğu görülmektedir. Bu puanlara göre katılımcıların genel olarak spor hukuku bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğunu ancak kadınların erkeklere göre bilgi düzeylerinin daha fazla olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 6. Katılımcıların Hukuk Bilinçleri Dağılımları

Değişkenler		Pek çok	Çok	Az	Hiç	Toplam	X ² / P
1. Bireysel hak ve hukuka saygı duyarım.	Erkek	198 67,3%	60 20,4%	28 9,5%	8 2,7%	294 100,0%	11,775 0.008*
	Kadın	120 74,1%	36 22,2%	2 1,2%	4 2,5%	162 100,0%	
	Toplam	318 69,7%	96 21,1%	30 6,6%	12 2,6%	456 100,0%	
2. Hukuka ve hukuksal olaylara karşı duyarlı davranırım.	Erkek	164 56,2%	92 31,5%	32 11,0%	4 1,4%	292 100,0%	2,028 0.567
	Kadın	86 53,1%	58 35,8%	14 8,6%	4 2,5%	162 100,0%	
	Toplam	250 55,1%	150 33,0%	46 10,1%	8 1,8%	454 100,0%	
3. Toplumsal yaşamı düzenleyen hukuk kurallarına uyarım, uymayanları da uyarırım.	Erkek	140 47,6%	110 37,4%	40 13,6%	4 1,4%	294 100,0%	5,684 0.128
	Kadın	76 46,9%	54 33,3%	24 14,8%	8 4,9%	162 100,0%	
	Toplam	216 47,4%	164 36,0%	64 14,0%	12 2,6%	456 100,0%	
4. Toplumda olan olayları hukuksal çerçevede değerlendiririm.	Erkek	106 36,1%	120 40,8%	62 21,1%	6 2,0%	294 100,0%	11,433 0.010*
	Kadın	68 42,0%	58 35,8%	24 14,8%	12 7,4%	162 100,0%	
	Toplam	174 38,2%	178 39,0%	86 18,9%	18 3,9%	456 100,0%	
5. Hukuka yansımış spor olaylarımı takip eder sonucunu öğrenirim.	Erkek	102 34,9%	70 24,0%	94 32,2%	26 8,9%	292 100,0%	11,259 0.010*
	Kadın	50 30,9%	56 34,6%	52 32,1%	4 2,5%	162 100,0%	
	Toplam	152 33,5%	126 27,8%	146 32,2%	30 6,6%	454 100,0%	
6. Spor olaylarının nedenleri ve çözümü için fikir üretirim.	Erkek	106 36,1%	110 37,4%	58 19,7%	20 6,8%	294 100,0%	4,563 0.207
	Kadın	48 29,6%	56 34,6%	44 27,2%	14 8,6%	162 100,0%	
	Toplam	154 33,8%	166 36,4%	102 22,4%	34 7,5%	456 100,0%	
7. Spor hukukuna ilişkin gelişmeleri takip ederim.	Erkek	118 40,1%	98 33,3%	64 21,8%	14 4,8%	294 100,0%	16,531 0.001*
	Kadın	52 32,1%	44 27,2%	42 25,9%	24 14,8%	162 100,0%	
	Toplam	170 37,3%	142 31,1%	106 23,2%	38 8,3%	456 100,0%	

P<0,05*

Tablo 6’da katılımcıların hukuk bilinçlerine yönelik soru önermeleri sorgulanmaktadır.

Bu sorgulardan;

1.“Bireysel hak ve hukuka saygı duyarım” sorusuna ilişkin katılımcıların verdikleri cevapları irdelediğimizde, toplamda verdikleri cevapların,%69.7’sinin pekçok, %21.2’inin çok,%6.6’sının az, %2.6’sının hiç dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=11.775$, $p=0.008$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

2. “ Hukuka ve hukuksal olaylara karşı duyarlı davranırım” sorusuna ise katılımcıların toplamda,%55.1’inin pekçok,%33’ünün çok,%10.1’inin az,%1.8’inin hiç cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=2.028$, $p=0.567$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

3. “ Toplumsal yaşamı düzenleyen hukuk kurallarına uyarım uymayanları da uyarırım” sorgusuna yönelik verilen cevaplara baktığımızda, katılımcıların toplamda,%47.4’ünün pekçok,%36’sının çok,%14’ünün az, %2.6’sının hiç dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=5.684$, $p=0.128$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

4. “Toplumda olan olayları hukuksal çerçevede değerlendiririm” soru önermesine yönelik katılımcıların verdikleri cevapları irdelediğimizde toplamda verilen cevapların,%39’unun çok,%38.2’sinin pek çok, %18.9’unun az,%3.9’unun hiç olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=11.433$, $p=0.010$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

5. “Hukuka yansımış spor olaylarını takip eder sonucunu öğrenirim” sorusuna yönelik ise katılımcıların toplamda,%33.5’inin pek çok,%32.2’sinin az,%27.8’inin çok, %6.6’sının hiç cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=11.259$, $p=0.010$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

6. “Spor olaylarının nedenleri ve çözümü için fikir üretirim” sorgusuna yönelik katılımcıların verdikleri cevaplara baktığımızda, toplamda verilen cevapların, %36.4’ünün çok, %33.8’inin pek çok, %22.4’ünün az, %7.5’inin hiç olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=4.563$, $p=0.207$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p<0.05$).

7. “Spor hukukuna ilişkin gelişmeleri takip ederim” soru önermesine yönelik katılımcıların verdikleri cevaplara baktığımızda toplamda verilen cevapların, %37.3’ünün pekçok,%31.1’inin çok, %23.2’sinin az, %8.3’ünün hiç olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=16.531$, $p=0.001$)olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır.

Tablo 7. Katılımcıların Hukuk ve Spor Hukuku Ortalama Puanlarının Cinsiyete Göre T-Test Sonuçları

Değişkenler	N	X	S	sd	t	p
Erkek	294	1.8103	0.59131	454	0.873	0.383
Kadın	162	1.8607	0.58544			

$P<0,05^*$

Tablo 7’de katılımcıların cinsiyet değişkenine göre genel hukuk ve spor hukuku ortalama puanlarının karşılaştırmalı istatistik dağılımları görülmektedir. Bu dağılımlara göre , [$t(454)=0.873$, $p>0.05$] olarak bulunmuştur. Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani genel hukuk ve spor hukuku soru önermeleri ortalama puanları arasında cinsiyetler arası görüş ayrılığı yoktur. Ortalama puanların erkek katılımcıların[X=1.8103],kadın katılımcıların [X=1.8607] olduğu görülmektedir. Bu puanlara göre katılımcıların genel olarak genel hukuk ve spor hukuku bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 8. Katılımcıların Genel Hukuk Bilgisi Ortalama Puanları ile Hukuk Bilinci Ortalama Puanları Arası “Correlations” İlişki Dağılımı

Değişkenler		Genel hukuk bilgisi ortalama Puanı	Hukuk bilinci ortalama Puanı
Genel hukuk bilgisi ortalama Puanı	Pearson Correlation	1	0.239(**)
	Sig. (2-tailed)	464	0.000
	N		464
Hukuk bilinci ortalama Puanı	Pearson Correlation	0.239(**)	1
	Sig. (2-tailed)	0.000	464
	N	464	

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed). $p < 0,01$

Tablo 8 incelendiğinde genel hukuk bilgisi ile hukuk bilinci arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.239, p < 0.01$). Bu duruma göre katılımcıların genel hukuk bilgileri arttıkça hukuk bilinçlerinin de arttığını söylenebilir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen veriler tartışılıp, sonuçlarına ve bu sonuçlar doğrultusunda önerilere yer verilmiştir.

5.1.Tartışma

Bu araştırma Spor bilimleri fakülteleri ve Yüksekokulları spor yöneticiliği bölümlerinde okuyan öğrencilerin okutulan hukuka giriş ve spor hukuku derslerine yönelik bilgi düzeyleri ve hukuk bilinçlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmaya toplam 456 öğrenci katılmıştır. Bunlardan %64.4'ünün erkek, %35.5'inin kadın olduğu görülmektedir.

Tablo 2 ve 3'de katılımcıların genel hukuk bilgi düzeyleri ile genel hukuk ortalama puanları tartışılmıştır. Bu sorgulardan;

“Hukukun tanımını yapabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, % 58.8'i evet,%36.8'i kısmen,%4.4'ü hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=0.467$, $p=0.792$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.1). Bu değerde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani cinsiyetlere göre verilen cevaplarda görüş aralığı yoktur. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların çoğunluğunun hukukun tanımını yaptıklarını söyleyebiliriz.

“Sosyal yaşamı düzenleyen kuralları sayabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları irdelediğimizde,%55.9'u evet,%37.4'ü kısmen,%6.6'sı hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde($X^2=2.636$, $p=0.268$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.2).Bu değerde istatistik olarak anlamlı değildir. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların çoğunlukla sosyal yaşamı düzenleyen kuralları sayabildiklerini söyleyebiliriz.

“Yaptırım nedir tanımını yapabilirim” sorgusuna yönelik ise katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%48'i evet,%42.7'si kısmen,%9.3'ü hayır seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların

karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=4.693$, $p=0.096$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.3). Bu sonuç da istatistik olarak anlamlı değildir. Yani bu soruya yönelik katılımcılarda görüş ayrılığı yoktur. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların çoğunlukla yaptırım kavramını tanımlayabildiklerini söyleyebiliriz.

“Yaptırım türlerine örnekler verebilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%44.1’i kısmen,%44.5’i evet, %15.4’ü hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=6.701$, $p=0.035$, $p<0.05$) olarak bulunmuştur (Tablo 2.4). Bu değerde istatistiksel olarak 0.05 manidarlık düzeyinde anlamlıdır. Yani cinsiyetler arasında verilen cevaplarda görüş farklılığı bulunmaktadır. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde, katılımcıların toplamda, çoğunlukla yaptırım türlerine örnek verdikleri, ancak erkek katılımcıların, kadınlara göre daha çok örnek verdikleri görülmektedir. Bu verilere göre erkeklerin, kadınlara göre hukukun yaptırım türlerinde daha bilgili olduklarını söyleyebiliriz.

“Yokluk, hükümsüzlük tanımını yapabilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%45.8’i kısmen,%40’ı evet, %14,2’sinin hayır seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.291$, $p=0.864$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.5).Bu değerde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani bu soru önermesine yönelik cinsiyetlere göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Elde edilen verilere göre katılımcıların çoğunlukla “yokluk, hükümsüzlük” tanımını yaptıklarını söyleyebiliriz.

“Kelsen normlar hiyerarşisini anlatabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%48.7’si hayır,%30.5’i kısmen,%20.8’i evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=0.136$, $p=0.934$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.6). Bu değerde 0.05 manidarlık düzeyinde anlamlı değildir. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunlukla “Kelsen normlar hiyerarşisini” anlatamadıkları görülmektedir. Yani bu soru önermesine yönelik bilgilerinin az olduğunu söyleyebiliriz.

“Hukukun kaynaklarını sayabilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların verdikleri cevapları incelediğimizde,%50’sinin kısmen, %28.3’ünün evet,%21.7’sinin hayır dediği

görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=5.097$, $p=0.078$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.7). Bu değerde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani cinsiyet değişkenine göre verilen cevaplarda görüş ayrılığı yoktur. Tablo ayrıntılı incelendiğinde katılımcıların çoğunlukla “hukukun kaynaklarını” kısmen sayabildikleri görülmektedir. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların bu soru önermesine yönelik bilgilerinin az olduğunu söyleyebiliriz.

“Hukuksal boyutta hakkı tanımlayabilirim” önermesine ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%55.7’sinin kısmen,%28.1’inin evet, %16.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=1.012$, $p=0.603$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.8) Bu değerde istatistik olarak anlamlı değildir. Katılımcıların cinsiyetlere göre verdikleri cevaplarda görüş farkı bulunmamaktadır. Tablo incelendiğinde katılımcıların bu soru önermesine yönelik bilgi düzeylerinin çoğunlukla kısmen olduğu görülmektedir. Bu verilere göre katılımcıların “hukuksal boyutta hak” konusunda bilgilerinin az olduğunu söyleyebiliriz.

“Hukuk sistemimizde haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim” sorgusuna yönelik ise katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%44.1’inin kısmen,%33.9’unun hayır,%22’sinin evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı analizinde ($X^2=1.435$, $p=0.488$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.9). Bu sonuçlarda istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcıların bu soru önermesine ilişkin görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların hukuk sisteminde hakların kaç alt kategoriye ayrıldığına yönelik bilgi düzeylerinin düşük olduğunu söyleyebiliriz.

“Mutlak hakka örnek verebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarına baktığımızda,%39’unun kısmen,%33.8’inin evet, %27.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı analizinde ise ($X^2=0.085$, $p=0.959$) olarak bulunmuştur(Tablo 2.10). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu soru önermesine yönelik katılımcılar arasında görüş ayrılığı yoktur. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların “mutlak hakka” çoğunlukla örnek verebildiklerini söyleyebiliriz.

“ Özel hakka örnek verebilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, %42.1’inin evet,%41.7’sinin kısmen,%16.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.620$, $p=0.270$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.11). Bu sonuçlarda istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani bu soruya yönelik katılımcılar arasında görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Tablo detaylı incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun özel hakka örnek verebildiklerini söyleyebiliriz.

“Hak ehliyetini tanımlayabilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde, %47.6’sının kısmen,%32.2’sinin evet,%20.3’ünün hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=5.425$, $p=0.066$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.12). Bu sonuçlarda istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani soru önermesine yönelik katılımcılar arasında görüş ayrılığı yoktur. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun “hak ehliyetini” tanımlayamadıklarını söyleyebiliriz.

“Hukuksal boyutta fiil ehliyetini tanımlayabilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde, %41.6’ sının kısmen,%34.5’inin hayır,%23.9’unun evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyetlere değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=5.425$, $p=0.066$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.13). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu soru önermesine ilişkin katılımcılar arasında görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Tablo detaylı incelendiğinde katılımcıların çoğunun hukuksal boyutta fiil ehliyetini tanımlayabildiklerini söyleyebiliriz.

“ Tam ehliyetli, tam ehliyetsiz, sınırlı ehliyetli, sınırlı ehliyetsiz kavramlarını açıklayabilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarını irdelediğimizde,%38.9’unun kısmen,% 31.9’unun hayır, %29.2’sinin evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=6.876$, $p=0.032$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.14). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arasında görüş ayrılığı vardır. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde toplamda verilen cevaplara göre katılımcıların hukukta “tam ehliyetli, tam ehliyetsiz, sınırlı ehliyetli, sınırlı ehliyetsiz” kavramlarını orta düzeyde tanımlayabildiklerini, cinsiyet değişkeninde ise kadınların erkeklere göre daha

fazla tanımladıklarını söyleyebiliriz. Bu sonucu da kadınların erkeklere göre daha fazla ders çalışmalarına bağlayabiliriz.

“Hukuk sistemimizdeki alt dalları bilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda, %46.5’inin kısmen, %27’sinin hayır,%26.5’inin evet cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.305$, $p=0.858$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.15). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu verilere göre cinsiyetler arasında görüş ayrılığı yoktur. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların hukuk sistemindeki alt dalları orta düzeyde tanımlayabildiklerini söyleyebiliriz.

“Hukuk sistemimizdeki alt haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda,% 49.8’i kısmen,%28.9’unun hayır, %21.3’ünün evet cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.523$, $p=0.770$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.16). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında bu soru önermesine yönelik görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların hukuk sistemimizdeki alt haklar kaç alt kategoriye ayrıldığını çoğunlukla kısmen bildiklerini söyleyebiliriz.

“Kamu hukukunu tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların toplamda ,% 43.6’sının kısmen, % 33.9’unun evet, %22.5’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=3.976$, $p=0.137$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.17). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu sonuca göre cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı yoktur. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunlukla orta düzeyde kamu hukukunu tanımladıklarını ve bir örnek verebildiklerini söyleyebiliriz.

“Özel hukuku tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda,% 44.9’unun kısmen,%34.8’inin evet,%20.3’ünün hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı analizinde ise ($X^2=2.556$, $p=0.279$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.18). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu verilere göre cinsiyetler arasında görüş

ayrılığı bulunmamaktadır. Tablo ayrıntılı incelendiğinde katılımcılar çoğunlukla orta düzeyde özel hukuku tanımlayabildiklerini, bir örnek dal söylediklerini söyleyebiliriz.

“Hukuksal anlamda sözleşmeyi tanımlayabilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda, %42.7’sinin kısmen,%32.4’ünün evet,%24.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.639$, $p=0.267$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.19). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında görüş ayrılığı yoktur. Verilen cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunlukla orta düzeyde hukuksal anlamda sözleşmeyi tanımlayabildiklerini söyleyebiliriz.

“ Sözleşme türlerine örnek verebilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, %46.5’inin kısmen,%27.2’sinin evet,%26.3’ünün hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=4.886$, $p=0.087$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.20). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu verilere göre katılımcılar arasında görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Veriler ayrıntılı incelendiğinde katılımcıların çoğunlukla orta düzeyde sözleşme türlerine örnek verebildiklerini söyleyebiliriz.

“Temsil yetkisini tanımlayabilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, %41.4’ünün kısmen,%34.4’ünün hayır, %24.2’sinin evet cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=10.529$, $p=0.005$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.21). Bu değerde istatistik olarak anlamlıdır($p<0,05$) Yani cinsiyetler arasında görüş farklılığı bulunmaktadır. Tablo detaylı irdelendiğinde katılımcıların orta düzeyde hukukta temsil yetkisini tanımlayabildiklerini ancak kadınların erkeklere göre daha fazla tanımladıkları görülmektedir. Bu sonucu kadınların erkeklere göre derslere önem vermelerine bağlayabiliriz.

“Doğrudan temsil, dolaylı temsil arasındaki farkı söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,%40.7’sinin kısmen, %34.5’inin hayır,%24.8’inin evet dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.568$, $p=0.278$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.22). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$).

Yani cinsiyet değişkeni arasında görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Verilen cevaplar irdelendiğinde katılımcıların orta düzeyde, doğrudan temsil, dolaylı temsil arasındaki farkı bildiklerini söyleyebiliriz.

“ Yargı sistemi hakkında bilgi verebilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların verdikleri cevaplara baktığımızda toplamda, %46.9’ unun kısmen,%31.9’unun evet, %21.2’sinin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=2.607$, $p=0.272$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.23). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu sonuçlara göre katılımcılar arasında görüş ayrılığı yoktur. Verilen cevaplar detaylı irdelendiğinde katılımcıların orta düzeyde yargı sistemi hakkında bilgi verebildiklerini söyleyebiliriz.

“Adli yargı ve idari yargının tanımını yapabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda,%41’inin kısmen, %35.1’inin evet, %23.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetler arası verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=1.829$, $p=0.401$)olarak bulunmuştur(Tablo 2.24). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların orta düzeyde, adli yargı ve idari yargının tanımını yapabildiklerini söyleyebiliriz.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre “**genel hukuk**” ortalama puanlarının karşılaştırmalı istatistik analizinde [$t(454)=0.195$, $p>0.05$] olarak bulunmuştur(Tablo 3). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani genel hukuk soru önermeleri ortalama puanları arasında cinsiyetler arası görüş ayrılığı yoktur. Ortalama puanların erkek katılımcıların[$X=1.9003$],kadın katılımcıların [$X=1.9077$] olduğu görülmektedir. Bu puanlara göre katılımcıların genel olarak genel hukuk bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğunu söyleyebiliriz. Elde edilen bu verilere göre spor yöneticiliği bölümlerinde öğrencilere okutulan hukuka giriş dersinde kazandırılmak istenen temel hukuk bilgilerini öğrencilerin orta düzeyde öğrendiklerini söyleyebiliriz. Bu sonuç (Gencay ve Şen,2018.) yapmış oldukları üniversite öğrencilerinin “Temel Hukuk” bilgi düzeyinin tespiti çalışmalarında öğrencilerin bölüm ayrımı olmaksızın yüksek oranda hukukun ne olduğunu bildikleri bulgusu, araştırma bulgumuzu destekler niteliktedir.

Tablo 4 ve 5’de katılımcıların “spor hukuku” bilgi düzeyleri ile spor hukuku ortama puanları tartışılmaktadır. Bu sorgulardan;

“Spor hukukunu tanımlayabilirim” önermesine yönelik katılımcıların toplamda,% 51.6’sının evet,%38.6’sının kısmen,%9.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.684$, $p=0.710$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.1). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani cinsiyet değişkenleri arasında görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların çoğunluğunun genel olarak spor hukuku kavramını tanımladıklarını söyleyebiliriz.

“Spor hukukunun özelliklerini sayabilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarını incelediğimizde, %45.3’ünün evet, %40.4’ünün kısmen, %14.3’ünün hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.174$, $p=0.917$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.2). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Tablo detaylı incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun genel olarak spor hukukunun özelliklerini saydıklarını söyleyebiliriz.

“Spor hukukunda sùjeleri (gerçek ve tüzel) kişileri sayabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde,% 47.3’ünün kısmen,%33.5’inin evet,%19.2’sinin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=3.019$, $p=0.221$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.3). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu verilere göre katılımcıların çoğunluğunun spor hukukunda sùjeleri “gerçek ve tüzel” kişileri saydıklarını söyleyebiliriz.

“Spor hukukunun kaynaklarını söyleyebilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda,%54’ünün kısmen,%29.6’sının evet, %16.4’ünün hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=1.793$, $p=0.221$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.4). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında görüş ayrılığı yoktur. Elde edilen verilere göre katılımcıların çoğunluğunun spor hukukunun kaynaklarını orta düzeyde bildiklerini söyleyebiliriz.

“ Spor hukukunun sistemimizdeki yerini söyleyebilirim” sorusuna ilişkin ise katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarına baktığımızda, %48.2’sinin kısmen, %33.9’unun evet,%17.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=4.774$, $p=0.092$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.5). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu verilere göre katılımcıların çoğunluğunun spor hukukunun sistemimizdeki yerini orta düzeyde bildiklerini söyleyebiliriz.

“Spor hukukuna özgü verilebilecek cezalardan bir kaçını sayabilirim” soru önermesine yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevaplarına baktığımızda, %44’ ünün evet, %40.9’unun kısmen,%%15.1’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=9.481$, $p=0.009$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.6). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani bu soru önermesine yönelik cinsiyetler arasında görüş farkı bulunmaktadır. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun genel olarak spor hukukuna özgü verilebilecek cezalardan bir kaçını sayabildiklerini, ancak erkeklerin kadınlara göre daha fazla sayabildikleri görülmektedir. Bu sonucu erkeklerin kadınlara göre sporla fazla ilgilenmesinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

“Spor hukukunda sözleşmeyi tanımlayabilir ve niteliğini söyleyebilirim” sorgusuna ilişkin katılımcıların toplamda,%48’inin kısmen,%33.3’ünün evet,%18.7’sinin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=3.818$, $p=0.148$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.7). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun orta düzeyde “spor hukukunda sözleşmeyi tanımladıklarını ve niteliğini bildiklerini” söyleyebiliriz.

“Spor hukukunda tahkim nedir tanımlayabilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların toplamda,%45.1’inin evet,%36.7’sinin kısmen,%18.1’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=13.883$, $p=0.001$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.8). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani bu soru önermesine yönelik cinsiyetler arasında görüş ayrılığı bulunmaktadır. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun spor hukukunda tahkimi orta düzeyde tanımladıkları ancak erkelerin

kadınlara göre daha fazla tanımladıkları görülmektedir. Bu sonucun erkeklerin kadınlara göre sporla daha fazla ilgilenmesinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

“CAS nedir söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda,%50.4’ünün evet, %35’inin kısmen,%14.6’sının hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=8.217$, $p=0.016$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.9). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farkı bulunmaktadır. Veriler detaylı incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun spor hukukunda “CAS” ı tanımladıkları, ancak erkeklerin kadınlara göre daha fazla tanımladıkları görülmektedir. Bu sonucu erkeklerin kadınlara göre sporla daha fazla ilgilenmesine ve spor olaylarını takip etmesine bağlayabiliriz.

“Spor hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkların çeşitlerinden bir kaçını sayabilirim” sorusuna katılımcıların toplamda,%44’ünün kısmen,%41.3’ünün evet, %14.7’sinin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=6.120$, $p=0.047$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.10). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farkı bulunmaktadır. Verilen cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların genelinin orta düzeyde spor hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkları saydıklarını, ancak erkeklerin kadınlara göre daha fazla sayabildikleri görülmektedir. Bu sonu erkelerin kadınlara göre sporla daha fazla ilgilenmelerinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

“Doping kontrolü ve hukuki sonuçlarını söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıları verdikleri cevaplara baktığımızda,%52.2’sinin evet,%35.3’ünün kısmen, %12.5’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=6.163$, $p=0.046$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.11). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş ayrılığı bulunmaktadır. Verilen cevapları ayrıntılı irdelediğimizde katılımcıların çoğunlukla doping kontrolü ve hukuki sonuçlarını bildiklerini ancak erkek katılımcıların kadınlara göre daha çok bildiklerini söyleyebiliriz. Bu sonucu da erkek katılımcıların sporla ve sporda doping maddeleriyle daha fazla ilgilenmelerinden kaynaklandığına bağlayabiliriz.

“Spor müsabaka öncesi ve sonrası kurallara uyulmamasının yaptırımlarından birkaçını örneklendirebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde; %49.8’inin evet, %38.2’ünün kısmen, %11.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=1.514$, $p=0.469$) olarak bulunmuştur (Tablo 4.12). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında görüş farkı bulunmamaktadır. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların çoğunluğunun orta düzeyde, spor müsabaka öncesi ve sonrası kurallara uyulmamasının yaptırımlarından birkaçını örneklendirebildiklerini söyleyebiliriz.

“Spor hukukunda disiplin soruşturması usullerini söyleyebilirim” sorusuna yönelik ise katılımcıların toplamda, %47.1’inin kısmen, %37’sinin evet, %15.9’unun hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=3.179$, $p=0.204$) olarak bulunmuştur (Tablo 4.13). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$). Bu sonuç katılımcılar arasında görüş farkının olmadığını göstermektedir. Elde edilen verilere göre katılımcıların orta düzeyde spor hukukunda disiplin soruşturması usullerini bildiklerini söyleyebiliriz.

“Spor hukukunda transfer dönemlerinde uyulması gereken prosedürü bilirim” sorusuna ilişkin katılımcıların cevaplarına baktığımızda toplamda, %51.5’inin kısmen, %33.9’unun evet, %14.5’inin hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=6.985$, $p=0.030$) olarak bulunmuştur (Tablo 4.14). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farkı bulunmaktadır. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde elde edilen verire göre katılımcıların genelinin orta düzeyde spor hukukunda transfer dönemlerinde uyulması gereken prosedürü bildikleri, ancak erkelerin kadınlara göre daha fazla bildikleri görülmektedir. Bu sonucu erkeklerin kadınlara göre sporla daha fazla ilgilenmelerinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

“Spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğe ilişkin fiilleri söyleyebilirim” sorusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapları incelediğimizde, %45.6’sının kısmen, %39.8’inin evet, %14.6’sının hayır dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=0.821$,

$p=0.663$ olarak bulunmuştur(Tablo 4.15). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Elde edilen bu verire göre katılımcıların genellikle orta düzeyde spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğe ilişkin fiilleri bildiklerini söyleyebiliriz.

“6222 sayılı sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesine dair kanun hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna yönelik katılımcıları toplamda verdikleri cevaplara baktığımızda, %46.5’inin kısmen,%29.4’ünün evet,%24.1’inin hayır cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise($X^2=2.567$, $p=0.277$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.16). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu verilere göre katılımcılar arasında görüş farkı bulunmamaktadır. Cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların orta düzeyde 6222 sayılı sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesine dair kanun hakkında bilgi sahibi olduklarını söyleyebiliriz.

“ Spor hukukunda ceza kurallarının oluşumunu ve görevlerini söyleyebilirim” sorgusuna yönelik katılımcıların toplamda verdikleri cevapların,%48.2’sinin kısmen, %33.3’ ünün evet,%18.4’ünün hayır olduğu görülmektedir. Cinsiyetlere göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=2.567$, $p=0.277$) olarak bulunmuştur (Tablo 4.17).Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında bu soru önermesine ilişkin verdikleri cevaplarda görüş farkı bulunmamaktadır. Tablo ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun spor hukukunda ceza kurallarının oluşumunu ve görevlerini bildiklerini söyleyebiliriz.

“Hukuka yansımış spor olaylarını hukuksal çerçevede yorumlayabilirim” soru önermesine yönelik verilen cevapları incelediğimizde, katılımcıların toplamda verdikleri cevapların,%40.4’ünün kısmen,%39.5’inin evet, %20.2’sinin hayır olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=7.827$, $p=0.020$)olarak bulunmuştur(Tablo 4.18). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farkı bulunmaktadır. Verilen cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların toplamda çoğunlukla hukuka yansımış spor olaylarını hukuksal çerçevede yorumlayabildiklerini, ancak erkeklerin kadınlara göre daha çok yorumladıkları görülmektedir. Bu durumu da erkelerin kadınlara göre spor olayları ile daha fazla ilgilenmelerine bağlayabiliriz.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre genel“spor hukuku” ortalama puanlarının karşılaştırmalı istatistik analizinde [$t(454)=2.727$, $p=0.05$, $p<0.05$] olarak bulunmuştur (Tablo 5). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır. Yani cinsiyetler arası genel spor hukuku ortalama puanları arasında görüş farklılığı bulunmaktadır. Ortalama puanlara baktığımızda, erkek katılımcıların [$X=1.7241$], kadın katılımcıların [$X=1.8250$] olduğu görülmektedir. Bu puanlara göre katılımcıların çoğunluk olarak genel spor hukuk bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğunu, ancak erkeklerin kadınlara göre bilgi düzeylerinin evet seçeneğinde daha fazla olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 6 ve 7’ de katılımcıların hukuk ve spor hukuku bilinçleri tartışılmıştır. Bu sorgulardan;

“Bireysel hak ve hukuka saygı duyarım” sorusuna ilişkin katılımcıların verdikleri cevapları irdelediğimizde, toplamda verdikleri cevapların,% 69.7’sinin pek çok, %21.2’inin çok,%6.6’sının az, %2.6’sının hiç dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=11.775$, $p=0.008$)olarak bulunmuştur(Tablo 6.1). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farklılığı bulunmaktadır. Verilen cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların toplamda bireysel hak ve hukuka saygı duydukları, ancak kadınların erkeklere göre daha fazla saygı duydukları görülmektedir. Bu sonucu da kadınların erkelere göre daha korumacı ve duygusal olmalarına bağlayabiliriz.

“ Hukuka ve hukuksal olaylara karşı duyarlı davranırım” sorusuna ise katılımcıların toplamda,%55.1’inin pekçok,%33’ünün çok,%10.1’inin az,%1.8’inin hiç cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=2.028$, $p=0.567$)olarak bulunmuştur(Tablo 6.2). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında bu soru önermesine ilişkin görüş farkı bulunmamaktadır. Verilen cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun hukuka ve hukuksal olaylara karşı duyarlı davrandıkları görülmektedir. Bu sonuca göre katılımcıların hukuksal olaylara karşı duyarlı olduklarını söyleyebiliriz.

“ Toplumsal yaşamı düzenleyen hukuk kurallarına uyarım uymayanları da uyarırım” sorgusuna yönelik verilen cevaplara baktığımızda, katılımcıların toplamda,%47.4’ünün

pekçok,%36'sının çok,%14'ünün az, %2.6'sının hiç dedikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=5.684$, $p=0.128$) olarak bulunmuştur(Tablo 6.3). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Bu sonuçlara göre katılımcılar arasında görüş farkı bulunmamaktadır. Elde edilen bu verilere göre katılımcıların çoğunluğunun toplumsal yaşamı düzenleyen hukuk kurallarına uydukları uymayanları da uyardıkları söyleyebiliriz.

“Toplumda olan olayları hukuksal çerçevede değerlendiririm” soru önermesine yönelik katılımcıların verdikleri cevapları irdelediğimizde toplamda verilen cevapların,%39'unun çok,%38.2'sinin pek çok, %18.9'unun az,%3.9'unun hiç olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=11.433$, $p=0.010$) olarak bulunmuştur(Tablo 6.4). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farklılığı bulunmaktadır. Verilen cevaplar detaylı incelendiğinde katılımcıların toplamda çoğunluğunun toplumda olan olayları hukuksal çerçevede değerlendirdiklerini, ancak kadınların erkeklere göre daha çok değerlendirdikleri görülmektedir. Bu sonucu kadınların erkelere göre daha duygusal ve duyarlı bireyler olmalarından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

“Hukuka yansımış spor olaylarını takip eder sonucunu öğrenirim” sorusuna yönelik ise katılımcıların toplamda,%33.5'inin pek çok,%32.2'sinin az,%27.8'inin çok, %6.6'sının hiç cevaplarını verdikleri görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ($X^2=11.259$, $p=0.010$) olarak bulunmuştur(Tablo 6.5). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farkı bulunmaktadır. Verilen cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların toplamda çoğunlukla hukuka yansımış spor olaylarını takip ettikleri ve sonucunu öğrendikleri, ancak erkelerin kadınlara göre daha çok takip edip öğrendikleri görülmektedir. Bu sonucu erkeklerin kadınlara göre spor ve spor olayları ile daha fazla ilgilenmelerine bağlayabiliriz.

“Spor olaylarının nedenleri ve çözümü için fikir üretirim” sorgusuna yönelik katılımcıların verdikleri cevaplara baktığımızda, toplamda verilen cevapların, %36.4'ünün çok, %33.8'inin pek çok, %22.4'ünün az, %7.5'inin hiç olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik

analizinde ($X^2=4.563$, $p=0.207$) olarak bulunmuştur(Tablo 6.6). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir($p>0.05$). Yani katılımcılar arasında görüş farkı bulunmamaktadır. Elde edilen bu verire göre katılımcıların çoğunluğunun spor olaylarının nedenleri ve çözümü için fikir ürettiklerini söyleyebiliriz.

“Spor hukukuna ilişkin gelişmeleri takip ederim” soru önermesine yönelik katılımcıların verdikleri cevaplara baktığımızda toplamda verilen cevapların, %37.3’ ünün pek çok,%31.1’inin çok, %23.2’sinin az, %8.3’ünün hiç olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkenine göre verilen cevapların karşılaştırmalı istatistik analizinde ise ($X^2=16.531$, $p=0.001$)olarak bulunmuştur(Tablo 6.7). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0.05$). Yani cinsiyetler arası verilen cevaplarda görüş farklılığı bulunmaktadır. Verilen cevaplar ayrıntılı irdelendiğinde katılımcıların toplamda çoğunlukla spor hukukuna ilişkin gelişmeleri takip ettiklerini, ancak erkeklerin kadınlara göre daha fazla takip ettikleri görülmektedir. Bu sonucu erkek katılımcıların kadınlara göre spor ve spor olaylarını ve gelişmeleri daha fazla takip etmelerine bağlayabiliriz.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre genel “**hukuk ve spor hukuku**” bilinçleri soru önermeleri ortalama puanlarının karşılaştırmalı istatistik analizinde [$t(454)=0.873$, $p>0.05$] olarak bulunmuştur(Tablo 7). Bu değerlerde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani hukuk ve spor hukuku soru önermeleri ortalama puanları arasında cinsiyetler arasında görüş farklılığı yoktur. Ortalama puanların erkek katılımcıların [$X=1.8103$],kadın katılımcıların [$X=1.8607$] olduğu görülmektedir. Bu puanlara göre katılımcıların genel olarak hukuk ve spor hukuku bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğunu söyleyebiliriz. Bu sonucu spor yöneticiliği bölümlerinde bu dersleri veren hocaların hukuk ve spor hukuku derslerine uzmanlık alanı olmayan hocaların vermesinden dolayı yeterli eğitimi sağlayamaması ve derslere yönelik ilgili ders kitap ve dokümanların yetersiz olmasına bağlayabiliriz. Bu sonucu (Atasay,1997) yapmış olduğu çalışmada, Hukuk ve Adalet ile Vatandaşlık ve Demokrasi derslerinde verilen eğitimlerin etkin olması ve öğrenci katılımlarının sağlanması durumunda öğrencilerin hukuk bilincinin gelişeceği ancak hem kitapların yetersiz olması nedeniyle hem de öğretmenlerin yeterli eğitimi sağlayamamaları nedeniyle, öğrencilerin hukuk bilincinin bu derslerle geliştirilemediği, (Turcan,2005) yapmış olduğu çalışmadaki derslerin çoğunlukta kitap üzerinden işlenmesi ve öğrencilerin algılarında sadece soyut bilgilerin kalması dersleri yetersiz kıldığı bulguları araştırma bulgumuzu destekler niteliktedir.

Tablo 8’de genel hukuk bilgisi ile hukuk bilinci arası ilişki tartışılmıştır.

Katılımcıların “genel hukuk bilgisi ile hukuk bilinci” arasında “correlations” dağılımında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0.239, p<0.01$) (Tablo 8). Bu verilere göre katılımcıların genel hukuk bilgileri arttıkça hukuk bilincinin de arttığını söyleyebiliriz. Bu bulgu (Alıcı ve Van,2016) yapmış oldukları ortaokullarda okutulan “hukuk ve adalet” dersinin öğrenciler üzerindeki etkilerinin incelendiği bir araştırmada, dersin, öğrencilere uygulanan hukuk davranış ölçeğindeki tüm davranış algılarını yükselttiği bulgusu araştırma bulgumuzu destekler niteliktedir.

Araştırma kapsamında elde edilen veriler sonucunda araştırma alt problemlerin sorgulama sonuçlarına göre;

Sonuç olarak; katılımcıların hukuka giriş dersinde hukuk terim ve kurallarını genel olarak orta düzeyde öğrendikleri ve bildiklerini, spor hukuku dersinde ise spor hukuku ile ilgili bilgi ve terimleri genel olarak orta düzeyde öğrenip bildikleri görülmekle birlikte, erkek katılımcıların kadınlara göre bazı bilgilerde evet seçeneğinde yoğunlaştıklarını; hukuk ve spor hukuku bilgileri ile genel hukuk bilinçleri arasında da doğrusal bir paralelliğin olduğunu söyleyebiliriz.

5.2. Öneriler

- Geleceğin spor yöneticileri olarak yetiştirilen spor yöneticiliği bölümü öğrencileri hukuk ve spor hukuku ile ilgili bilgi ve terimleri iyi düzeyde bilmeleri onların başarılı birer spor yöneticisi olmalarını sağlayacaktır. Bu nedenle hukuk ve spor hukuku dersi iyi düzeyde verilmesi sağlanmalı
- Hukuk ve Spor Hukuku derslerine alan uzmanı öğretim elemanları görevlendirilmeli.
- Öğrencilere Hukuk ve spor hukukuna yönelik ders kitapları sağlanmalı
- Öğrencilerin hukuk ve spor hukuku bilgi ve terimlerini öğrenmelerini engelleyen nedenler belirlenip, sorunlar giderilerek daha etkin öğrenmeleri sağlanmalı

KAYNAKLAR

- Akıntürk, T. ve Ateş Karaman, D., (2011), Medeni Hukuk, Beta Yayınevi,s.16-17, İstanbul.
- Akıpek, J.- Akıntürk,T.- Ateş, K.,(2009), Başlangıç Hükümleri- Kişiler Hukuku.
İstanbul: 3
- Alıcı, AH. ve Van, N., (2016), Ortaokullarda Okutulan “Hukuk ve Adalet” Dersinin Öğrenciler Üzerinde Hukuka Yönelik Duyuşsal Eğilimler Algısına Etkisi. The Journal Of Europe,Middle East Social Science Studies, 2(1),s.107-131
- Anayurt, Ö., (2001), Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, Seçkin Yayınevi.
- Atabeyoglu, C., (2001), Sporda Devlet Mi Devlette Spor Mu, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları, (1. Baskı), İstanbul.
- Atasay, A., (1997), İlköğretim İkinci Kademe Demokrasi Eğitimi Ve İlköğretim İkinci Kademe Öğretmen ve Öğrencilerinin Demokratik Tutum Ve Davranışlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aytan, G.K., (2010), Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmelerinde Sporun Etkileri. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bayansaldüz M,(2003), “Türk Spor Yönetiminde Finansal Kaynak Sağlama Çabalarının Değerlendirilmesi”, Milli Eğitim Dergisi, (160), 51-59.
- Bilge, N.,(1998),Hukuk Başlangıcı. Ankara: Turhan Kitapevi,12
- Birben, Ü. ve Gençay, G., (2008), Ormancılık Hukukunun Türkiye Ormancılığı ve Orman Mühendisliği Eğitimindeki Önemi, 3.Ulusal Ormancılık Kongresi, 20-22 Mart 2008, s.145-154, Ankara.
- Çağlayan, R.,(2007), Spor Hukuku (Spor Hukuku Temel Metinleri), Asil Yayın Dağıtım, s. 19, Ankara.

- Çepni, S.,(2007),Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş, Celepler Matbaacılık, Trabzon.
- Erkal, M.E.- Güven, Ö.- Ayan, D., (1998), Sosyolojik Açından Spor, Der Yayınları.3. Baskım, İstanbul.
- Ertaş, Ş. ve Petek, H.,(2011), Spor Hukuku, Yetkin Yayınları,2.Bası,s.31- 37,Ankara.
- Erten, R.,(2007), Milletlerarası Özel Hukukta Spor, Adalet Yayınları, 1.Bası, s. 56, Ankara.
- Esendal N.(2009), “Spor Hukuku Uyuşmazlıklarının Tahkim Yoluyla Çözümü” Terazi Hukuk Dergisi, Y.4, S.40, Aralık, s. 129-130.
- Genç, D.A.,(1998), Spor Hukuku, Alfa Basım Yayım Dağıtım, s. 61-62, İstanbul.
- Gençay, G. ve Şen, M.,(2018), Üniversite Öğrencilerinin “Temel Hukuk” Bilgi Düzeyinin Tespiti (Bartın Üniversitesi Örneği), Bartın Orman Fakültesi Dergisi, 20 (3): 599-608, 15 Aralık/December.
- Gözler, K., (2018), Hukukun Temel Kavramları. 16. Baskı, Ekin basım yayın dağıtım.
- Gül, Ç.,(2008), Türk Spor Teşkilatının Sorunları ve Yeniden Yapılanması. Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- İmamoğlu A.F.(2011),“Türkiye de Sporun Yönetel Yapısı İçinde Spor Federasyonları” Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, XVI(2),3-10
- Karasar, N., (2009), Bilimsel Araştırma Yöntemi. (20. baskı),Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Kaya M.(2012),“Sporda Şiddet ve Düzensizlikten Kaynaklanan Tazminat Sorumluluğu” Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S.9, Y.3, s. 120.
- Kılıçgil, E.,(1998), Sosyal Çevre- Spor İlişkileri, Bağırhan Yayinevi, Ankara.
- Kuru, E.,(2000),Sporda psikoloji, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi, Ankara.
- Küçükgüngör E.(1999), “Türk Hukukunda Sporcuların Hukuki Durumu” Ankara Barosu Dergisi, Y.56 /1, s.44.

- Lorlu, F.,(2015), Örneklerle Veri Analizi SPSS Uygulamalı, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Oğuzman, M. ve Barlas, N.,(2012), Medeni Hukuk, Vedat Kitapçılık,s.2-6, İstanbul.
- Özcan, M. T., (2015), Hukuk Sosyolojisine Giriş. On İki Levha yayıncılık, İstanbul.
- Öktem, N. ve Türkbağ, A., (2014), Felsefe, Sosyoloji, Hukuk ve Devlet, Der yayınları, İstanbul.
- Özdamar, K., (2002), Paket programlar ile istatistiksel veri analizi. Kaan Yayınları, 4. Baskı, Eskişehir.
- Sargin İ. (2009), Toplumsal Düzen Açısından Hukuk ve Devlet. Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 9 (2), 157-178.
- Sümer, R., (1990), Türkiye’de Spor Yönetiminin Tarihsel Gelişimi ve Sporda Demokrasi (3.Baskı), Güven Kitabevi, Ankara.
- Tanrıverdi H. (2012), Spor ahlakı ve şiddet. The Journal of Academic Social Science Studies, 5(8), 1071-1093.
- Turcan, R.,(2005), 1960’lı Yıllardan Günümüze Vatandaşlık Eğitimi Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Günel, N., (2007), Türk Spor Yönetimi. Spor Hukuku Dersleri, Kadir Has Üniversitesi Spor Hukuku Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayın No:2, 217
- Yetim, A. A., (2005), Sosyoloji ve Spor, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Kuruluş Tarihi,
<http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/112/105/Tarihce>,Erişim tarihi. 19.05.2019
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Teşkilat Şeması,
[https://www.gsb.gov.tr/Sayfalar/35/10/Teskilat ve Görevleri](https://www.gsb.gov.tr/Sayfalar/35/10/Teskilat%20ve%20Gorevleri),Erişim tarihi. 19.05.2019

EKLER

EK-1 ANKET FORMU

Bu araştırma bilimsel bir araştırma olup “Spor Yöneticiliği Öğrencilerinin Hukuk ve Spor Hukukuna Yönelik Bilgi ve Bilinç Düzeylerinin İncelenmesi” amacıyla yapılmaktadır. Size sorulan soru önermelerine doğru ve samimi olarak vereceğiniz cevaplar bilime katkı sağlayacaktır. Vereceğiniz cevaplar için şimdiden teşekkür ederim.

Alperen PEPE

MAKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

1.Cinsiyet 1.() Erkek 2.() Kadın

2.Spora katılım durumunuz 1.() Amatörce spor yapıyorum 2.() Aktif olarak lisanslı yarışıyorum

3.Spor geçmişiniz 1.()1-2 yıl 2.()3-4 yıl 3.()5-6 yıl 4()7-8 yıl 5.()9 yıl ve üzeri

Hukuk Soru Önermeleri	1	2	3
	Evet	Kısmen	Hayır
1.Hukukun tanımını yapabilirim?			
2.Sosyal yaşamı düzenleyen kuralları söyleyebilirim?			
3.Yaptırım nedir tanımını yapabilirim?			
4.Yaptırım türlerine örnekler verebilirim?			
5.Yokluk, hükümsüzlük tanımını yapabilirim?			
6.Kelsen normlar hiyerarşisini anlatabilirim?			
7.Hukukun kaynaklarını sayabilirim?			
8.Hukuksal boyutta hakkı tanımlayabilirim?			
9.Hukuk sistemimizde haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim?			
10.Mutlak hakka örnek verebilirim?			
11.Özel hakka örnek verebilirim?			
12.Hak ehliyetini tanımlayabilirim?			
13.Hukuksal boyutta fiil ehliyeti tanımlayabilirim?			
14.Tam ehliyetli, tam ehliyetsiz, sınırlı ehliyetli, sınırlı ehliyetsiz kavramlarını açıklayabilirim?			
15.Hukuk sistemimizdeki alt dalları bilirim?			
16.Hukuk sistemimizde haklar kaç alt kategoriye ayrılır söyleyebilirim?			

17.Kamu hukuku tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim?			
18.Özel hukuk tanımlayabilir, bir örnek dal söyleyebilirim?			
19.Hukuksal anlamda sözleşmeyi tanımlayabilirim?			
20.Sözleşme türlerine örnekler verebilirim?			
21.Temsil yetkisini tanımlayabilirim?			
22.Doğrudan temsil dolaylı temsil arasındaki farkı söyleyebilirim?			
23.Yargı sistemi hakkında bilgi verebilirim?			
24.Adli yargı ve idari yargının tanımını yapabilirim?			
Spor Hukuku Soru Önergeleri			
1.Spor hukukunu tanımlayabilirim?			
2.Spor hukukunun özelliklerini sayabilirim?			
3.Spor hukukunda suşjeleri (gerçek ve tüzel kişileri) sayabilirim?			
4.Spor hukukunun kaynaklarını söyleyebilirim?			
5.Spor hukukunun hukuk sistemimizdeki yerini söyleyebilirim?			
6.Spor hukukuna özgü verilebilecek cezalardan birkaçını sayabilirim?			
7.Spor hukukunda sözleşmeyi tanımlayabilir ve niteliğini söyleyebilirim?			
8.Spor hukukunda tahkim nedir tanımlayabilirim?			
9.CAS nedir söyleyebilirim?			
10.Spor hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkların çeşitlerinden birkaçını sayabilirim?			
11.Doping kontrolü ve hukuki sonuçlarını söyleyebilirim?			
12.Spor müsabaka öncesi ve sonrası kurallara uyulmamasının yaptırımlarından birkaçını örneklendirebilirim?			
13.Spor hukukunda disiplin soruşturması usullerini söyleyebilirim?			
14.Spor hukukunda transfer dönemlerinde uyulması gereken prosedürü bilirim?			
15.Spor müsabakalarında şiddet ve düzensizliğe ilişkilerin fiilleri söyleyebilirim?			
16.6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin önlenmesine dair kanun hakkında bilgi sahibiyim?			
17.Spor hukukunda ceza kurullarının oluşumunu ve görevlerini söyleyebilirim?			
18.Hukuka yansımış spor olaylarını hukuksal çerçevede yorumlayabilirim			

	1	2	3	4
Hukuk ve Spor Hukuku Bilinci Soru Önergeleri	Pek çok	Çok	Az	Hiç
1. Bireysel hak ve hukuka saygı duyarım				
2. Hukuka ve hukuksal olaylara karşı duyarlı davranırım				
3. Toplumsal yaşamı düzenleyen hukuk kurallarına uyarım, uymayanları da uyarırım				
4. Toplumda olan olayları hukuksal çerçevede değerlendiririm				
5. Hukuka yansımış spor olaylarını takip eder sonucunu öğrenirim				
6. Spor olaylarının nedenleri ve çözümü için fikir üretirim				
7. Spor hukukuna ilişkin gelişmeleri takip ederim				

EK-2 ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler :

Adı ve Soyadı: Alperen PEPE

Doğum Yeri: Adıyaman/Kâhta

Medeni Hali: Bekar

Eğitim Durumu :

Lisans Öğrenimi: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi/Hukuk Fakültesi

Yüksek Lisans Öğrenimi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yabancı Dil(ler) ve Düzeyi : İngilizce (iyi)

İş Deneyimi : 2(Yıl)

Bilimsel Yayınlar ve Çalışmalar :